Savaitinis Laikraštis
"GARSAS"
Leidžiamas
Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
Amerikoje
Išeina kas Ketvergas.
Prenumeratos kaina:
Metams $2.00
Pusei metų $1.00
Užsienyje $3.00
Apgarsinimų kainos ant paraginimo
Adresas:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3837.

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian Roman Catholic
Alliance of America
P. Mulevičius, Secretary and
Business Manager.
Yearly Subscription rates:
In United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00
Advertising rates on application.
Address:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 51 KAINA 5c. KETVERGAS, GRUODŽIO (December) 19 d., 1918. SINGLE COPY 5c. Vol.-Metai II

LIETUVOS SEIMAS

Lietuvos Seimas įvyks Vilniuje Sausio mėnesyj.

Prusų Lietuviai Nuvertė Vokiečių Valdžią.

Vienijasi su Didžiaja Lietuva.

Gaigalaitis Vadovauja.

Iš Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos pranešimo 7 gruodžio dienoj sekamas patyriama:

Dr. Gaigalaičiui vadovaujant Prusų lietuviai nuvertė vokiečių valdžią. Tilžėje susitvėrė Lietuvių Taryba iš septyniolikos narių. Vokiečių spauda praneša, kad sekami miestai yra lietuvių kontrolėje: Tilžė, Klaipėda, Insrutė, Darkiemis, Vėliava, Galdapė. Jie prisivienijo prie Didžiosios Lietuvos ir siųs savo atstovus į Tautos Seimą Vilniuje, sekamame sausio mėnesyje.

Lietuvių Informacijos Biuras.

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS KLAUSIMAS SUV. VALSTIJŲ SENATE.

Washington, D. C., gruodžio 12.— Senatorius Lodge inešė į Senatą šitas rezoliucijas: Nutarta, kad Senatas mintija, jog Lietuva turi buti atskirta nuo Rusijos ir turi gauti neprigulmybę, ir kad ta pati teisė turi buti išplėtota ant Latvių ir ant Estonijos. Visos tos tautos turi gauti laisvę ir neprigulmybę, nes jų žemės ant Baltijos kranto sudaro, jog jų neprigulmybė yra didelės svarbos sąlyga busiančiai pasaulio laisvei ir taikai.

Lietuvių Informacijos Biuras.

TELEGRAMOS.

Philadelphia, Pa. Šv. Kazimiero parapijoj gruodžio 15 d. po piet surinkta $5,500.

Philadelphia (Richmond). Gruodžio 14 dieną surinkta $2,000.

Chester, Pa. Gruodžio 15 d. apie 60 lietuvių susirinkę sudėjo $500.

Hartford, Conn. Kun. J. Ambotas praneša, kad jų kolionijoj jau surinkta $4,750.

Iš **Waterburio** atskrido žaibas, kad tenykščiai lietuviai jau yra surinkę $10,000.00 su kaupu Lietuvos laisvės išgavimui.

Iš **Yonkers, N. Y.**, rašoma, kad tenatiniai lietuviai yra surinkę aukų Lietuvai $312. Sako, aukavę tiktai 35 žmonės.

Iš **Linden, N. J.**, atėjo žinia, kad ten lietuviams parupo laisvė savo prigimtos šalies ir jos paliuosavimui sudėjo $94.25.

Niagara, Falls, N. Y. lietuviai nepasiliko užpakalyj. Nors pas juos influenza ir graužia žmonių sveikatą, bet jiems tėvynės laisvė taipgi yra brangi. Jie suaukojo ir prisiuntė $144.64.

Central Brooklyne gruod. 15 d. surinkta prakalbose $600.00.

Iš Visur.

PIOVYNĖS RUSIJOJE.

Iš Stockholmo pranešama, kad Rusijoje bolševikai pradėjo tikras buržujų skerdynes. Badas Petrograde pasibaisėtinas. Žmonės su šunimis imasi už mėsą puolusių gatvėse arklių. Bolševikų valdžia visai atsisako duoti maistą ne jų partijos žmonėms.

Petrogrado valdžia pasakė po didele bausme atidaboti kaldras, sakydami, buk jų reikia kareiviams, bet kaikurie iš marininkų pranešė, kad Petrogrado gyventojų kaldros buvo pasiųstos Vokietijon.

Visi kalba, kad ant upės Neva stovi parengtas laivas ir laike pavojaus bolševikų valdžiai, kuris gali buti labai arti, visi 14 ministerių plauktų į neutralę šalį.

Pastarieji telegramai praneša, kad bolševikai išžudę 500 aficierių.

PORTUGALIJOS PREZIDENTAS NUŠAUTAS.

Iš Londono pranešama, jog Dr. Sidonio Paes, Portugalijos prezidentas, gruodžio 14 d. vakare buvo trimis šuviais nušautas per Jeetne, kurį sujudusi minia pagriebė ir nulinčiavo. Prezidentas gyveno tik kelias minutes.

Šis užpuolimas buvo jau antras. Savaitė atgal buvo pasikėsinimas ant prezidento gyvybės, bet šovikas buvo suareštuotas.

AMERIKA GAL REIKALAUS NUO VOKIETIJOS ATLYGINIMO.

Iš Washingtono pranešama, kad senate yra proponuojama reikalauti karės atlyginimo nuo Vokietijos. Senatorius Miles Poindexter iš Washingtono valstijos sako, kad reikėtų butinai iš vokiečių pareikalauti $30,000,000,000.00 atlyginimo. Jis sako, jog Vokietija galės išsimokėti savo skolas, nes ji nuo karės nukentėjo mažiau, negu Anglija ir Francija.

11,400 NUŽUDYTŲ.

Iš Amsterdamo pranešama, kad Austrų Militarė Taryba yra nužudžiusi laike šios karės net 11,400 karsiųvių už visokius politiškus prasikaltimus.

PREZ. WILSONAS PARYŽIUJE.

Iš Paryžiaus rašoma, kad vietos gyventojai surengė iš kilmingiausį pasitikimą Suvienytų Valstijų prezidento Wilsono. Jo garbei padaryta didžiausios ovacijos, demonstracijos. Patys socialistų vadai, nepaisant jiems užginimo, sudarė savo komitetą ir pasiuntė delegatus aplankyti prez. Wilsoną.

BOLŠEVIKAI PJAUJASI.

Iš Stockholmo rašoma, kad kaikurie Rusijos bolševikų vadai jau esą prisisotinę savo "žemiško rojaus" vykinimu ir nori jau atsisakyti nuo valdymo. Gi žydelis Trockis su savo sebrais, dar mažai aukso prisilupęs, nenori atsisakyti nuo anarchijos. Balsavimuose iš 200 balsuotojų buvo tik 12 balsų viršaus, ką norėjo, kad Rusijoje 'rojus' dar pasiliktų ir ant toliaus. Kaszin kur Trockio sorė su milijonais? Matyti, kad Rusijoje užgims tarp bolševikų nesutikimas.

RAUDONOJO KRYŽIAUS SAVAITĖ.

Ši savaitė yra pašvęsta prisirašymui ir rinkimui aukų Raudonojo Kryžiaus Drjos. Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija šią savaitę atsišaukia į visus geros valios žmones prisirašyt prie jos ir savo auka prigelbėti darbavime tarp Europos suaikintų šalių gyventojų ir palengvinti jiems gyvenimo naštą. Kiekvieno piliečio yra priedermė pagelbėti šiai draugijai darbuotis ar tai savo auka, ar kitų prikalbinėjimu prie jos prisirašyti.

JAU VIETOJE.

Iš Koblenz (Vokietija) pranešama, kad talkininkų armijos yra užėmę upę Rhine ir plotus Vokietijos žemės, pagarsintus sudėjimo ginklų arba pasidavimo Vokietijos sąlygose. Pirmieji Suv. Valstijų kareiviai pirmutiniai užėmė Koblenz.

Anglai jau turi užėmę Kolionijos miestą, o francuzai — Mayence. Šios trįs tvirtovės bus užimtos talkininkų kareivių tol, kol neįvyks galutina taika.

KARĖS LAUKE ŽUVĘ IR SUŽEISTI LIETUVIAI KAREIVIAI.

P. Didzkauskas, Brooklyn, sužeistas.

W. Katkevičius, Springfield, Ill., sužeistas.

A. Rimkus, Cleveland, O., sužeistas.

P. Gegužis, Luzerne, Pa., užmuštas.

V. Makarevičius, New Britain, Conn., sužeistas.

And. Nodulaitis, Fairfield, Conn., sužeistas.

J. Paulikonis, Argo, Ill., užmuštas.

Dom. Dundas, Jersey City N. J., sužeistas.

P. Gumauskas, Port Carbon, Pa., mirė nuo žaizdų.

C. Marcinkevičius, Kingston, Pa., užmuštas.

J. Lemont, Chicago, Ill., užmuštas.

A. Zaremba, Chicago, Ill., sužeistas.

G. Čigas, Whitting, Ind., mirė nuo ligos.

M. Akabas, Roxbury, Massachusetts, užmuštas.

F. Bakis, Trenton, N. J., užmuštas.

F. Rimkevičius, Bayonne, N. J., sužeistas.

W. Ulosas, Paterson, N.J., užmuštas.

F. Marčulaitis, Clevland, Ohio, sužeistas.

K. Slepetys, Leechburg, Pa., sužeistas.

Ant. Zagurskas, Lietuva, sužeistas.

K. Turkiotis, Bridgeport, Conn., mirė nuo ligos.

J. Tylus, N. Haven, Conn., sužeistas.

LENINAS RENGIASI BĖGTI.

Iš Stockholmo pranešama, kad bolševikų vadas Leninas rengiasi bėgti iš Rusijos.

KALĖDŲ DOVANA LIETUVOS GELBĖTOJAMS.

Istoriškai atminčiai istoriškojo Visuotino Lietuvių Seimo New Yorke trims šimtams daugiausiai Lietuvai aukavusių dovanoju po vieną egz. Seimo knygelės "Lai svėn Bežengiant". Tają knygelę išdalinti pavedu Tautos Fondui.

P. Mulevičius.

Sveikiname "Garso" skaitytojus ir bendradarbius su ateinančiomis Šventomis Kalėdomis.

"Garso" Redakcija ir Administracija.

LIETUVOS PIRKLYBA.

Nauja Bendrovė.

Kaip Lietuvos politinis klausimas nesirištų, Lietuva kaip buvo, taip ir bus. Karė, ant Lietuvos užsimojusi, lietuvių tautos neišnaikino. Tuo labiau lietuvių tauta neišnaikinama pasiliks, kuomet vokiškasis nuo Lietuvos pavojus prašalintas liko, vokiečių pekliškąją militarę organizaciją pergale sutriuškinus, ir kuomet lietuvių tauta atbudo, veiklumoj įsismagindama.

Lietuvių tauta buvo ir bus ir, kaip kiekvienai tautai, reikės su kitomis pirklybą varyti. Lietuvoj kol-kas industrija silpna ir krašto reikalų patenkinti neįstengia. Lietuvoj iki šiol nebuvo atrasta ir neišdirbama buvo metalų, o užvis reikalingiausio — geležies. Lietuva tuč-tuojaus reikalinga įvairių ukės ir kitokių įrankių ir mašinerijos. Biziškai sakant, Lietuvos turgus reikalingas įvairių išdirbinių ir padargų.

Iš kur Lietuva pirksis reikalingųjų inrankių ukei ir kraštui atbudavoti? Beabejo, Vokietijos pirkliai ir pramoninkai siulys savo prekes. Briausis į Lietuvos turgus — marketus ir kitos šalys. Jie stengsis Lietuvos pirklybą monopolizuoti, svetimą biznį ir dvasią skverbti. Ką-gi lietuviai? Ar yra jiems budo patiems Lietuvos pirklybą į savas rankas paimti?

Yra. Atsakymą gali ir privalo duoti Amerikos lietuviai.

Ką Amerikos lietuviai padaryti galėtų.

Amerika yra šalis, kuri visako turi ir išdirba, kas tik Lietuvai reikalinga. Amerikos lietuviai gali čia reikalingųjų Lietuvai išdirbinių, mašinų supirkti, Lietuvon nugabenus parduoti. Vienu žodžiu, Amerikos lietuviai gali buti tarpininkais tarp Amerikos ir Lietuvos. Jeigu jie tos vietos neužims — užims ją kas nors kitas ir lietuviai savo krašto aprupininą paleis į svetimas rankas.

Lietuva irgi turi žemės ir ukės turtų, kuriuos kitoms šalims parduoti gali. Nors vokiečiai dikčiai miškus išpustijo, bet Lietuva dar medžių pardavimui tuti. Ukės sanlygoms gerėjant, Lietuva turės ir gyvulių, ir javų svetur išvežti, ypač sėmenų ir linų. Suprantama, atbudę lietuviai nesnaus, kad koks pašalietis atvažiavęs Lietuvos parduodamuosius daiktus supirkinėtų ir išsivežtų. Jie organizuos biznio kompanijas, kurios Lietuvos exportu užsiimtų. Jeigu Amerikos Lietuviai įstengtų Lietuvos importo didžiumą apimti, o Lietuvos gyventojai exportą į savas rankas paimti, aišku, kad Lietuvos biznis butų pačių lietuvių rankose. O ko mes daugiau tuo žvilgsniu galime norėti?

Išvadžioti galima ir labai gražiai, plenų pridaryti galima ir gi nemažai, bet nieko nebus, jeigu prie to nebus darbo ir rankos pridėta. Laukimas irgi nieko gero nežada, tad lietuvių burys, nuo seno apie tokius dalykus svajojantis, jau daro pradžią. Jau organizuojama prekybai bendrovė. Jos vardas sekamas: **Lietuvos ir Amerikos Pramonės Bendrovė — Lithuanian and American Trading Co.** Darbas dar tik užuomazgoj, o jau keli tukstančiai kapitalo sukrauta. Kur tik lietuviai turėjo progos apie tai išgirsti, noriai šėrus pirko ir į bendrovę dėjosi. Reikalas aiškus, o ir nauda netik pramatoma, bet ir užtikrinta. Nedaug ir tebelėšuoja, kad lietuviškos pirklybos dalininkų patekus — šėras dešimt dolerių, o pirktis užsyk nemažiau penkių šėrų. Netrukus pasirodys tosios bendrovės skelbimai ir nurodymai, kaip visas darbas varomas, kur ir kaip šėrus užsisakyti.

(Pabaiga ant 7-to puslapio)

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ NAUJOKYNIŲ AMERIKOJE

DU BOIS, PA.

Nors medžiagos del korespondencijų čia randasi apščiai, vienok skaitant laikraščius retai kada kas pasirodo iš šios padangės. Mat, mažai kas čia pasirupina paimti į rankas plunksną. Labai blogas daiktas pavirst į tinginį.

Pasibaigus giltinės Influenzos šienpiutei, per kurią net 26 lietuviai tapo pakirsti ir jų dauguma viduramžiai, tėvai ir motinos, laike vieno mėnesio, pradėjo ir vėl krutėti visi, darbuotis del savo ir tėvynės Lietuvos labo.

Lapkričio 17 d. S. L. R. K. A. 78 kuopa turėjo savo susirinkimą, per kurį tapo įteikta du pomirtinių čekiu našlėms dviejų vietinės kuopos mirusių narių nuo influenzos, butent, Mikolo Mikelionio ir Igno Bieliausko. Pirmutiniojo moteris gavo 250 dol., o antrojo — 1000 dol. Tas atsitikimas atidarė ne vieno DuBoiečio akis. Mat, aiškiai parodė, kaip minėtas Sus-mas maloniai apšluostė našlių ir našlaičių graudžias ašaras. Ligoniams ir nemaža pašelpa suteikta. Nestebėtina užtad, kad prie sparčiai augančios kuopos šį mėnesį prisirašė net 8 nauji nariai: Juozas Bertašius, Juoz. Česnulevičius, Jurgis Radzevičius, Fr. Kuckailienė, Ona Metelionienė, Mar. Markelienė, Barbora Stepulevičienė ir Petronelė Valadkevičienė.

Besirengiant prie Laisvės Savaitės, idant surinkti sau paskirtą dalį į Tautos Fondą del Kalėdinės Lietuvai dovanos, susitvėrė T. Fondo skyrius. Valdybon papuolė: pirm. Kun. M. J. Urbonas, vice-pirm. V. J. Mikelionis, rašt. p-ni N. Bruzgienė, ižd. J. G. Bagdžiunas, iždo globėjais—Ant. Kardišauskas ir Aug. Mikelionis. Čia nebus pro šalį pridurti, kad nors ligi šiol čia nesirado T. F. skyriaus, vienok vietiniai lietuviai niekad neatsiliko nuo kitų rėmime T. Fondo. Atmenu, dar nesenai atsilankius čia kun. J. Miliauskui su prakalbomis, vienu vakaru tapo surinkta $119.00. Tikimasi, kad Kalėdų dovana Lietuvai, musų brangiai tėvynei, bus su kaupu.

Beje, rods dar niekur nemačiau paminėta liet. laikraščiuose, kaip čia lietuviai pasidarbavo Dėdei Samui Ketvirtoje Liuosybės Paskoloje. Matydami, kad Trečioj Liuosybės Paskoloj lenkair gavo kreditą už 37 milijonus su viršum, o Amerikos lietuviai tik už 4 milijonus su viršum, pasiryžo visi iš vieno parodyt svetimtaučiams kad taip tikrai negalėjo buti, tai buvo klaida — kad lietuviai per savo apsaudimą, nesusiorganizavimą, du ar tris syk tiek milijonų, t. y. apie 8 ar 12 milijonų dolerių atidavė ant sumaningų, susiorganizavusių lenkų kredito ir taip pakėlė jų garbę, o savo labai nužemino. Svetimtaučiai nenorėjo tam tikėti. Užtad lietuviai, su leidimu vietinio Centralio L. Pask. Komiteto, sudarė savo komitetą, jį užvardindami: Lithuanian Fourth Liberty Loan Com. Valdybon įėjo pirm. - Kun. M. J. Urbonas, vice-pirm. - A. Kerdišauskas, rašt. - Ad. Kartavičius, ižd. - J. G. Bagdžiunas, iždo glob. - Ant. Mikelionis ir V. J. Mikelionis. Išrinktoji valdyba įgaliojo rinkėjus ant paskirtų gatvių ir apielinkėse ir patys rinko. Darbas ėjo pasekmingai, ačių darbštiems rinkėjams. Tojo suorganizuoto lietuvių darbo pasirodė labai malonus vaisiai. Surinkta $17,-150.00. Na, o lenkai, kurių čia tiek pat yra, pasirįžo neapsileisti lietuviams. Susidarė ir savo komitetą. Bet rinko, rinko ir tik $4,050.00 tesurinko. Tuomi ir pasirodė lietuvių teisybė.

Svetimtaučiai nusistebėjo, pamatę tokį didelį skirtumą tarp lietuvių ir lenkų, ir įtikėjo, kas jiems buvo sakyta — kad tie 37 milijonai Trečioje Liuosybės Paskoloje surinkti nėra **vienų** lenkų sudėti. Du Boiso lietuvių vardas dabar yra pasikėlęs iki 100 nuošimčių svetimtaučių akyse ir jiems yra duota visame kame pirmenybė. Lietuviams reikėtų visur taip pasielgti.

M. J. U.

CHICAGO, ILL.

Bridgeporto kolionijos "misterija".

Skaitant laikraščius apie Chicago, beabejo žmonės mąsto, kad Chicagoje, o ypač Bridgeporte, yra labai uolių katalikų, ypač Bridgeporto klebonas kun. M. Krušas, kuris net ir į A. L. T. atsisakė "garbingai" įneiti, nes mat ten kur nors Inf. Biure buvo daktarėlis Šliupas, taigi galėjo kenkti kun. M. Krušo "katalikybei", bet, bet... susidarė čia kokia nepaprasta "tajemnyčia". Va, lapkr. 11 d. Bridgeporto T F. 32-ras skyrius sušaukė savo narių susirinkimą, norėdamas užmegzti pradžią Kalėdinio fondo ir nustatyt planus aukų rinkimui, idant suaukavus sau paskirtąją sumą — $1600.00. Sučėję T. F. nariai į svetainę ant 3-čių lubų nemažai nustebo, kad labai menkas susirinkimas, mat tą pačią dieną visai netikėtai tapo plakatais, kurie šiaip skambėjo: "Karė pasibaigė, kas ir ką laimėjo? Viską išgirsite šv. Jurgio svetainėj, kampas Auburn ave. ir 32nd Pl. Visi ateikite ant didelių prakalbų, kurios prasidės 7:30 šį vakarą, inžanga dykai!" sušauktos prakalbos—keno rengtos buvo tos prakalbos, kokiu tikslu, pasilieka iki šiol misterija... Tik tiek žinoma, kad daug žmonių tapo jomis suklaidinta, nes manė, kad Tautos Fondo skyrius jas surengė, nes jose dalyvavo ir kalbėjo pats klebonas kun. M. Krušas, ant vienos estrados su B. Balučiu ('Lietuvos' redaktoriu), dentistu Zimontu ir kitais laisvamanių šulais... ragino ir aukas duoti ir surinko berods $260.00 (gi T. F. skyriaus susirinkime iš 15 žmonių — $41.00). Kaip paskui teko kalbėti su žmonėmis, tai paaiškėjo, kad didžiuma žmonių buvę po įspudžiu, kad tai T. F. renkama, nes pats kun. Krušas ragino aukauti... Į kokį fondą tos aukos nuėjo — irgi misterija, tik, rodos ne į Tautos Fondą.

Kad kunigas kalba ant vienos estrados su laisvamaniais, kad jiems pritaria, kad juos įsileidžia į svetainę, kuri yra nuosavybė parapijonų katalikų, ir kad tą daro toje dienoje, kuomet jo parapijos Tautos Fondo skyrius turi susirinkimą, ir jis pats neaukoja į T. F. ir neatsilanko į T. F. susirinkimą, bet lenda pas laisvamanius ir jiems kalba... tai daugiau negu keista ypač kad tą daro **kun. M. Krušas,** kurs taip "bijo" laisvamanių, kad nei į A. L. T. negalėjo ineiti, nes Šliupo bijojo — kas gali išaiškinti šią paslaptį?

To neganą, toje pačioje parapijos svetainėje (žinoma, su žinia klebono) lapkričio 22 d. tampa sušauktas per laiškus **ŠŠŠŠŠŠ** slaptas "ištikimųjų" susirinkimas, iš visokių gaivalų susidedantis, kuriame dalyvauja visas "Lietuvos" štabas, pradedant nuo redaktoriaus ir baigiant ant džianitoriaus, ir tenai įvyksta didis pypkių parukymas ir liekasi užmegstas kažkoks "bendras" fondas(?). Mat laisvamaniai apsvaiginti ir padrąsinti pasisekimu ir lengvai pasigavę musų klebonėlį, sumanė sudaryti "bendrą" veikimo programą su "bendru" fondu ir lysti ir į kitas parapijas ir jas išnaudoti ir žmones klaidinti. Ar tas jiems pasiseks ir ar kiti klebonai pavelys save nuryti be žiupsnelio druskos — tai visa ateitis parodys. Tik liudna, be galo liudna, kad gražiausioje Chicagos kolionijoje, Bridgeporte, po sparnu klebono, suka sau lizdą visokie intrygantai... Nelaimingas Bridgeportas! Ar tikėjosi kada su silaukti tokių liudnų dienų? Kas per skirtumas buvo metai atgal, kuomet ten vadovavo tokie prakilnųs kunigai - tėvynainiai, kaip kun. H. Vaičiunas, kun. Albavičia ir kun. Kemėšis. Tuose laikuose taja kolionija tikrai džiugino tautą ir Bažnyčią. Musų dvasiškieji vadovai turėjo tuomet didžiausį pasitikėjimą ir pagarbą visų savo žmonių. Dabartinieji gi vadovai įnešė demoralizaciją ir nuliudimą visiems katalikams.

Bet žmonės susipranta, o kad gerų žmonių Bridgeporte nestoka, o T. F. 32-ras sk. žadą visvien nepasiduot, bet veikti kiek galės, užtai ir tapo surengtos prakalbos lapkričio 26 d. Į jas atsilankė nors neperdaugiausia žmonių, bet tvarka ir duosnumas buvo labai gražus. Tikėjomės ir prašėme mus klebono kad atsilankytų į prakalbas ir pats kalbėtų, bet neteikėsi jis nei į svetainę ateiti... Kalbėjo architektas M. E. Žaldokas. Savo nuoširdžia ir labai gražia kalba malonų įspudį padarė į susirinkusius ir nušvietė reikalą rėmimo Tautos Fondo.

Programą paįvairino dvi jaunutės artistės iš Šv. Kazimiero Akademijos, p-lės B. Nausėdaitė ir J. Urbiutė, savo muzikos šmoteliais labai patenkino publiką. Rinkta aukas ir nors iš nedidelio burelio surinkta $101.00.

Taigi garbė Bridgeportiečiams, kad jie ir tokiose aplinkybėse budami visvien ne snaudžia, bet bando veikti kiek galėdami. Bet jeigu šiemet Bridgeportas neperitų "over the top", tai lai visuomenė žino, kas klaidina musų žmones, kas įneša demoralizaciją ir disorganizaciją. Bet tikimės, kad ir musų vadovų atgims sąžinė, kad atsimins jie, kad šioje valandoje negalima nieko boikotuoti, negalima tenkinti savi meilės, bei gaivinti keršto, bet reikia dirbti, dirbti ir dirbti ir tai dirbti **vienybėje.**

Dobilėlis.

WORCESTER, MASS.

Tautos Fondo rupesčiu čionais prasidėjo Laisvės Savaitė. Lapkričio 24 d. atsibuvo pirmas vakaras "Realto" teatre. Šio vakaro programą išpildė Šv. Kazimiero par. choras, vedamas p. A. Vismino. Kalbėtoju buvo p. J. Kaupas, kuris mums savo turininga kalba suteikė daug naudingų žinių iš vėliausių nuotikių Lietuvoje. Taipgi kalbėjo ir kun. J. Jakaitis apie Lietuvos reikalus. Antras vakaras buvo surengtas parapijos salėje lapkričio 28 d. lapkričio. Vakaro tvarką ir programą vedė A.L.R.K. Moterų Sąjungos 5 kuopa. Kalbėtojais buvo kun. Urbanavičius iš Montello, Mass., ir p-lė A. E. Petrauskaitė iš Waterbury, Conn.

Trečias vakaras atsibuvo taipgi bažnytinėje salėje 1 d. gruodžio. Vakaro programą išpildė L. Vyčių 26 kuopa. Kalbėtojais buvo "Garso" redaktorius p. L. Šimutis ir kun. J. Čaplikas. Per tuo du vakaru kokios buvo pasekmės, bus pranešta vėliaus. Bet pirmas vakaras parodė puikią pradžią — aukų surinko į Tautos Fondą $1,-400.00. Lapkričio 11 d. per vietinių kalbėtojų prakalbas surinko $700.00. Tai jau dabar worcesteris varo trečią tukstantį. Puiki pradžia per tą trumpą laiką. Šio vakaro bėgyje pirmą gausią auką parodė parapijos choras. Vedėjas programo paaiškino, jog puikią inžangą šio vakaro padaro Šv. Kazim. choras, kuris mus palinksmins ne vien tik su dainomis, bet ir su auka $57.00.

Vakaro programas: Šv. Kazimiero par. choras sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus, paskui "Paaukokime savo jėgas brangiai Lietuvai. Ši daina visus užžavėjo. Buvo ir daugiaus dainų. Toliaus p-lė El. Baltrušaičiutė sudainavo solo "Neverk, tėvyne". Duetą "Ilgu, ilgu be tėvelio" sudainavo p-lės O. Karsokiutė ir E. Baltrušaičiutė. Išėjo gana puikiai, kad net kelis syk turėjo pakartoti. Ant galo publikos palinksminimui p. A. Purvinskas sudainavo "Prirodino seni žmonės". Atsakymą jam davė antrame punkte p-lė El. Baltrušaičiutė. Prijuokino žmones iki sočiai.

Kaipo pirmą auką šio vakaro bažnytinio choro, aukavusiųjų narių paminėsiu vardus. Po $5.00—A. Z. Visminas, Pr. Navickas. Po $2.00—p-lė M. Šukiutė, P. Puišis. Po $1.00—Kun. J. Čaplikas, El. Baltrušaičiutė, Eva Baltrušaičiutė, O.Karsokiutė, O. Karsokiutė, O. Kereišiutė, M. Grinevičiutė, A. Purvinskas, J. Žemaitaitis, V. Cincilevičius, K. Pirlikas, J. Kulvelis, P. Strachauskas. Po 50 c.—Bezgeliutė R., Česna J., Kaminskas A. Po 25c.—Simoniutė L., Aleksiuniutė M., Su smulkiomis aukomis sudėjo $32.00. Iš kasos paskirė $25.00 — viso $57.00.

Kas daugiau iš bažnytinių chorų pasižada su auka? kas "subytis" Šv. Kazimiero parapijos chorą Worcesterio? Neapsileiskite!

Gluosnis.

WATERBURY, CONN.

Puikus Vyčių upas.

Gruodžio 8 d. įvyko Lietuvos Vyčių vietinės kuopos susirinkimas. Svarbiausiai atsikreipta į tai, kad daugiausiai suaukoti aukų Tėvynės Lietuvos reikalams. Ir štai tuoj pasipylė šimtinės, penkdešimtinės ir smulkesnės aukos. Surinkta bemaž apie $1,000. O kad dar pridėjus surinktas aukas per koncertą, kuris buvo 27 lapkričio, tai pasidaris daugiau tukstančio, bet dar ne visi ant susirinkimo turėjo progą aukoti. Labai malonu atjausti, kad vietiniai Vyčiai taip labai gausingai remia Tautos Fondą, dėdami tokias dideles aukas ant Tėvynės aukuro. Jeigu kiekviena vietinė draugija butų taip gausingai aukavusi, galima butų buvę tikėtis iš musų kolionijos apie $30,000 tėvynei Lietuvai Kalėdinės dovanos.

Vyčių nariai net ir kitose draugijose kėlė upą, klodami penkdešimtines, dešimtines ir smulkesnes aukas, kad tik daugiau ant Tėvynės aukuro surinkti aukų.

Vyčių nariai ir Tautos F. vietiniam skyriuj dideles vietas užėmę dirba pasekmingai.

Valio Vyčiai! Dirbkit nenuilstančiai del Tėvynės Lietuvos ir kelkite ją iš vargų.

Avižienius.

WILKES BARRE, PA.

Gruodžio 1 d. buvo surengtos prakalbos Lietuvos reikalams. Kalbėjo p. J. Kaupas, Lietuvių Informacijos Biuro narys. Kalbėjo apie Lietuvos reikalus ir rinkimą aukų. Žmonės gausiai aukavo. Surinkta net 1100 dolerių. Bet tai dar ne viskas. Draugelis pažadėjo, bet dar neatsilygino. Kurie dar neatsilygino, meldžiama pasiskubinti su auka, kad butų galima veikiau aukų skaitlių ir aukotojų vardus patalpinti laikraščiuose. Ačiu Wilkesbarriečiams už gausias aukas. Buvo ir tokių, kurie galėdami aukoti nieko nedavė.

J. K., T. F. sekr.

WATERBURY, CONN.

Lapkričio 24 d. vietinė P. Blaivin. 1 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Bekalbant ir besvarstant įvairius kuopos reikalus, gavome žinią, kad yra atsilankę atstovai iš Tautos Fondo vietinio 40 skyriaus. Vienbalsiai nutarta juos pakviesti svetainėn. Atstovams ineinant į svetainę, visi atsistojo ir mandagiai juos priėmė. Tais atstovais buvo P. J. Totoraitis ir S. M. Danaitis. Jie aiškino atsilankymo tikslą ir kvietė vius P. B. narius bei nares tapti Tautos Fondo nariais ir mokėti mėnesines duokles, taipogi paaukoti dienos uždarbį į Kalėdinį fondą Lietuvos laisvės reikalams. Pranešė, kad Tautos Fondo skyrius rengia nepaprastas ir iškilmingos prakalbos, kokių dar iki šiol Waterburyje nebuvo, ir kvietė visus atsilankyti.

Atstovams apleidus svetainę, trumpai kiekvienas išreiškė pageidavimą, kad butų renkamos aukos tarpe narių. Taip ir padaryta. Štai aukotojų vardai:

Po $5.00 — A. Sakalauskas, A. Matusevičienė, R. Daugirdžiutė, O. Skameraitė, M. Brazinskiutė, M. Kaminskiutė, B. Digris, M. Stasiulevičiutė ir K. Poškiutė.

$2.60 — S. Bandzevičia.

Po $2.00 — B. Pabilionienė, M. Petraitienė ir J. Dviletskiutė.

Po $1.00 — J. Petrauskas, J. Kazlauskas, J. Žemaitis, K. Kilnienė, M. Dviletskienė, M. Daugeliutė, U. Skerstonaitienė, A. Tolvaišienė, A. Vikauskienė, B. Juozapaitienė, A. Glėbiutė, J. Simonavičienė ir A. Jakštis.

Viso surinkta $66.60.

Susirinkimas pamatė, kad tiek mažai surinkta aukų, tai nutarė iš išdo paimt $33.-40 ir padaryti $100.00. Prie to dar nutarė surengti prakalbas ir visą busiantį pelną skiria Tautos Fondui.

Geistina butų, kad ir visos draugijos nutartų ką nors surengti del tautos reikalų.

M. Kaminskiutė.

HARTFORD, CONN.

Diakonas Antanas Vaškelis bus įšventytas į kunigus šv. Juozapo Katedroje, Hartford, Conn., subatoje, gruodžio 21 d., 1918, 9:30 v. ryte.

Nuoširdžiai kviečia visus draugus ir pažįstamus ant tos iškilmės.

DUQUESNE, PA.

Laisvės Savaitės prakalbos čia atsibus gruodžio 22 d., Karnegie Library svetainėje, prasidės 2 val. po pietų, durys atsidarys 1:30 val. po pietų. Bus garsių kalbėtojų ir visokių pamarginimų.

Užkviečia visus Lietuvos laisvės mylėtojus vietinius ir aplinkinių miestukų. Atsilankykite visi!

Kaunietis.

Severos Gydūolis užlaiko šeimynos sveikatą.

Kosulys

yra kasdieniniu svečiu daugelyje namų. Tarytum niekas jo nemyli, bet jis ateina neprašytas ir buva ilgą laiką. Išvaryk jį su geru vaistu, pirma negu jis apsiseda. Gauk gerai žinomo vaisto nuo kosulio:

Severa's
Balsam for Lungs

(Severos Balsamo Plaučiams) kuris nuo 1881 m. pasekmingai yra vartojamas nuo kosulio, persišaldymo, užkimimo, mėšlunginio kvengdžėjimo ir kosulio bronchite ir irmedėje (influenzoje). Jis yra malonus imti. Vaikai mėgsta jį taip kaip ir suaugusieji. Jo veikimas greitas ir pakakinantis. Jis turėtų buti kiekvienuose namuose. Gauk vietinėje aptiekose. Kainos 25 ir 50 centų.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KAM YRA SVARBU.

Daugiau negu dvylika metų aš sirgau nuo visokių gavos skaudulių ir nervų suirimo, skaudėjimo šone, pečiuose, taipogi pilve, silpnas noras valgio, silpnumo ir nevirškinimo. Sunku man buvo be skausmų vaikščioti. Klausiau kelių gydytojų, bet jie negalėjo duoti man rodos, negalėjo mano ligos pažinti ir negalėjo man pagelbėti.

Kartų aš skaičiau Dr. Hannon raštinės pranešimš ir tuojaus pas jį nuvažiavau. Neatsitraukdamas nuo darbo aš gydžiausi ir greit pasveikau. Po trijų mėnesių po jo priežiura visai atkiutau. Visi skauduliai prapuolė. Aš galiu gerai jau vaikščioti. Pirma negalėjau gerai valgyti, dabar aš turiu tokį norą valgio, kad džiaugiuosi, jog esu tokiam geram padėjime.

Labai dėkingas tam daktarui ir liudiju, kad jisai galės daug ir kitiems sergantiems padaryti.

Paul Kovalik,
723 Willow Ave.
Hoboken, N. J.

Rugp. 11, 1918.

Skaityk Dr. Hannon Apskelbimą.

AR SERGI?

Jei sergi viena iš sunkių ligų naujai ar nuo senai ir reikalauji patarnavimo nuo specialisto,

Ateik pas mane — Aš parotysiu, ką galiu.

greit, pricinamai ir maža kaina, darbo nepertraukiant. Mano raštinės jau nuo seno tam pačiam name ir aš esu žinomas kaipo Saugus ir Tikras Specialistas. Pribuvus į mano raštinę aš išekzamenuosiu ir pertikrinsiu, kad kiekvienas gali pasveikti.

JEIGU JUS SERGATE NUO

Chroniško galvos skaudėjimo, šiurpulių, spuogų po akimis, silpna atmintimi, silpnais ir netvirtais nervais, nemiga, kaklo ir nugaros skaudėjimu, Rheumatizmu, suputimu narių, gerklės skaudėjimu, išbėrimu, pilvo nereguliariškumais, Neuralgijos skauduliais, nevirškinimu, Ateik pas mane.

Elektros ir kitokie visi gydymai sugrąžins jums sveikatą. Pasiteiravimai dykai. Ateik šiandie, neatidėliok. .....

Dr. HANNON

SPĘCIALISTAS
146 EAST 14 th. STREET.

Prieš Tammany Hall, New York City.

Raštinės valandos: Dienomis nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Vakarais nuo 6 iki 8 val. Nedėliomis ir šventėmis nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų tiktai.

Atskiri laukimui kambariai.

"Ruffles" sustabdo Pleiskanavimą ir Galvos Niežėjimą!

RUFFLES padaro galvą švaria, kaip naujas centas ir jusų plaukus taip gražiais, kaip vaikų.

"Vincai, liaukis krapštęs galvą prie stalo!"
"Taip, brangieji. Rytoj perkuos RUFFLES. Tas panaikins niežėjimą."

Tik pamąstykite — po visų bandymo ir mėginimo metų, galop surasta tikras budas, kaip pleiskanavimą prašalinus. Viena RUFFLES bonka prašalina nuo jusų galvos niežėjimą ir pleiskanas — iki mažiausio trupinėlio ir tuomet retkarčiais pavartojimas nelcis vėl prikibti. O galva sveikatingumu žėrės.

Ingyk už 65c. RUFFLES bonką pas jusų aptiekorių. Jis tikrai prašalina pleiskanavimo nemalonumus. Priešingai aptiekorius grąžins jums pinigus. RUFFLES yra mudingas kiekvienam ir palaiko galvą švaria, o plaukus sveikais ir puikais. RUFFLES negali buť blėdingas nė opiausai plaukuose skursai.

Jeigu jusų aptiekorius neturi RUFFLES, atsiųsk man jo vardą. Indėk 75 centus ir aš nusiųsiu jums bonką. F. Ad. Richter, 74-80 Washington st., New York.

Tautos Fondo Reikalai

AMERIKOS LIETUVIAI — LIETUVAI.

Visur neapsakomas bruzdėjimas.

Kad Lietuva bus laisva ir neprigulminga, tą aiškiai parodo Amerikos lietuvių atbudimas ir pasiaukavimas savo Tėvynės reikalams. Vargiai berasi Amerikoje tokį lietuvišką kampelį, kur šian dieną apie Lietuvos laisvę nekalbėtų ir savo švenčiausių troškimų neparemtų gausia, nuoširdžia auka. Atsivėrė lietuvių širdys, atsivėrė lietuviškos kišenės ir plaukia ant Lietuvos aukuro aukos, meilės pasiaukavimo jausmais paremtos. Kolonijos savo duosnumu lenktyniuoja; prakilnios tėvynės meilės ir garbės vainikus sau pina. Stebisi musų draugai ir priešai, ir kur tau nesistebės — atbudusi, pakilusi Amerikos Lietuva stojo į garbingą milžinišką darbą. Amžiais padarytas nuoskaudas ir priespaudas Lietuvai amerikiečiai pasiryžo savo darbu nulyginti.

Valio Amerikos lietuviai ir lietuvaitės! Drąsiai žengkime visi pirmyn! Nelaisvės retežius trenkime šalin nuo suvargusių musų tėvynės rankų.

Daugelis savo aukas davė bet dar daugiau yra tokių, kurie savo priedermės neatliko. Tėvynės balsą užgirskite visi lietuviai nuo seniausio iki jauniausio ir aukokite Lietuvos laisvei išgauti.

Į darbą visi! kas dar gyvas, kame plaka tikra tėvynės meilė ir pasišventimas!

Lietuviai buriais eina Tėvynę vaduoti.

Chicagos lietuviškas Bridgeportas, garsus savo tradicijomis ir darbštumu, dagirdęs, kad kitur aukos kaip iš maišo pilasi ant Lietuvos aukuro, neiškentė ir pasijudino. Vienu matu Kun. F. Kemėšio prakalbose šiuptelėjo $5,255.00. Kad tenai tėvynės reikalams atsiras dar kita tiek — neturime jokio abejojimo. Bridgeportas šposau ti nemėgsta.

Laikykis, Lietuvos didvyri, senasis musų tautos veterane! Jaunoms kolonijoms neužsileisk. Lietuva, likusi laisva, tars tau ačiu.

Į darbą visi Bridgeporto lietuviai!

Rytų didvyriai.

Į Waterburio lietuvius visų akys bus atkreiptos. Dauguma nerimaudama laukė, ką tars šiuo svarbiu Lietuvai momentu Waterburio lietuviai. Gi musų tautos pijonieriai be ilgų kalbų, be karštų diskusijų paklojo Lietuvos laisvei $4,000.00. Sako, tauta reikalauja, tai mes ir duodame. Niekas negali atsisakyti. Duokite mums tokių lietuvių tukstantį, kaip Waterburio, lenkams ir kitiems Lietuvos priešams bus galas. Šaunesnių karžygių visoj Amerikoj nesurasi.

O kas Waterburio lietuvių tarpe užėmė pirmą vietą? Nagi Vyčiai! Jei netikit, iš jų aukų persitikrinkite:

Kun. J. Jankauskas	$200.00
Kun. J. Valantiejus	100.00
J. V. Kovas	53.00
Kaz. Sakalauskas	51.00
Kl. Skabeikis	50.00
Juoz. Namura	50.00
Pet. Kevanas	50.00
Mik. Žitekus	50.00
Balt. Digris	50.00
Ant. Mažeika	40.00
Pr. Dulkė	25.00
Ant. Leškys	25.00
St. Stalkevičia	20.00
Petr. Drevinskas	15.00
Jon. Laukaitis	10.00
Ona Černauskaitė	10.00

Po $5.00 — Ant. Jakštys, Jurg. Šaluckas, V. Urbonas, M. Kaminskiutė, J. Rugienis. Po $2.00 — Vl. Šveiteris, Mot. Vilkišius ir A. Didzbalis. Po $1.00 — M. Kirsminaitis, E. Puceta, Tamošaitė ir M. Lingiutė.

Vyčiai $831.00 sudėjo. Bravo Waterburiečiai! Kitų $4,000.00 Lietuva iš jusų susilaukus dar labiau nudžiugs. Kitoms kolonijoms nepasiduokite.

Tik burelis lietuvių tokią sumą sudėjo. Žiurėsim, kiek sudės kiti waterburiečiai, kurių yra virš 10 tukstančių.

Trentonas gražiu pavyzdžiu švystelėjo.

Trentono lietuvių tukstantinė, sugauta Dr. J. J. Bielskio prakalbose, aiškiai visims rodo, kad trentoniečiai prakilnias širdis turi ir Lietuvą myli ne mažiau už kitus. Tas tukstantis dolerių bus visiems paraginimu, kad aukų reikia nesigailėti, jei norima Lietuvai laisvę iškovoti.

Ilgiausių Trentono lietuviams metelių!

Clevelandas pradžią daro.

Garsus nuo amžių Clevelandas buvo savo dainomis, koncertais ir vakarais. Bet clevelandiečiai ne vien dainuoti ir lošti moka; jie dar geriau Tėvynės reikalus atjaučia. Laisvės Savaitei prasidėjus — išpalengvo rengtis pradėjo prie aukų. Pradžia jau padaryta. $2,007.78 paklota ant tautos aukuro. Bet clevelandiečiai sako, kad tai tik pradžia. Jei tokią šaunią pradžią clevelandiečiai padarė, tai jau užbaiga tikrai bus iškilminga. Gražių pasekmių šauniam Clevelandui linkim.

Šv. Kazimiero draugija su savo iždu ir nariai visą tukstantinę davė. Kas suplieks šią draugiją gausiu duosnumu?

Clevelandas bruzda — audra bus didelė. Visos kolonijos atkreipkite savo atidą į Clevelandą.

O kas čia atsitiko?

Newarkas sau ramiai tylėjo ir jau pradėta manyti, kad ši kolonija savo balso ir nepakels. Bet kur tau iškęs newarkiečiai nieko nesakę. Gruodžio 8 dieną netikėtai kaip spaustelėjo $4,500.00, tai, brolyti, visa Amerika iš nusistebėjimo išsižiojo. O čia newarkiečiai dar tokį ultimatumą sau pasistatė, kad $10-000.00 butų ir užbaigtas kriukis. Jei Newarkas taip sako, tai nieko daugiau nesakydami lenkiame galvas ir laukiame.

Su Lietuvos laisve juokų nėra, o tą geriausia žino Newarko lietuviai.

Vyrai ir moterys kuopon!

Visi eina talkon.

300 susirinkusių Baltimore lietuvių tikrą stebuklą padarė. Gruodžio 8 dieną $3,-000.00 tautos reikalams paklojo ir džiaugiasi dabar gražų darbą atlikę.

Tegalima tik tiek prie to pridėti, kad Baltimoriečiai savo priedermę šauniai atliko ir užsitarnavo nemirštančios garbės vainiką. Prie Lietuvos laisvės arčiau prisirėmė. Daugiau, daugiau duokite mums tokių aukotojų!

Lietuvos padangės pradėjo blaivyties.

Kai New Britain'o lietuviai savo $2,525.80 prie visos sumos aukų pridėjo, šimtinių, penkdešimtinių iš tos šaunios kolionijos tiek daug pribėgo, kad laikraščiai nespėja skaityti. Yra viltis, kad ten aukų bus ir daugiau. Trokšta laisvės newbritainiečiai ir savo troškimus ne žodžiais, bet darbais išreiškia. Duok, Dieve, kad tokiais darbais visi Amerikos lietuviai pasipuoštų.

Atholis didvyriškai prabilo.

Suskaityk Atholio lietuvius — surasi gal kokį tukstantį galvų išviso, o kaip pradėjo Lietuvą iš priešų nagų vaduoti, viename vakare $2,140.00 sudėjo. Gausesnės ir gražesnės aukos niekas ne galėjo Lietuvai suteikti.

Lai gyvuoja atholiečiai ir laisvoje Lietuvoje gerbuviu džiaugiasi. Jie sau garbę užsitarnavo.

Visus net sunku suskaityti.

"Aukos plaukia kaip vanduo", rašo vienas Chicagos veikėjas, bet jei jis atsidurtų So. Bostone, Norwoode, Cambridžiuj, tikrai pasakytų, kad aukos ir vandens plaukimą pralenkia. Žiurėk, So. Bostonas rengiasi $15,-000.00 padaryti, Norwoodas apie $2,000.00 galvoja, o kaip apie Bostoną sukrus mažesnės kolionijos, brolau, bus didelių divų.

Pennsylvania į ataką rengiasi, Ohio mušius jau varo, o Chicagos milžinas kaip įsisiubuos — bus Lietuvai džiaugsmo, bus laisvės visiems.

Tik nepaliaukite dirbę, nes Lietuvos paliuosavimo valanda arti, o aukų dar labai daug reikia.

Lietuva aukų reikalauja— nesigailėkite savo tėvynei duoti.

Aukavusiųjų vardus pagarsinsime vėliaus. Nes dabar laikraščiai visų jokiu budu sutalpinti negali.

Žemiau dedame aukas jau gautas iš lietuvių kolionijų.

New Haven, Conn.	$4,576.44
Cambridge, Mass.	3,134.50
New Britain, Conn.	2,525.80
Cleveland, Ohio	2,007.79
Bridgeport, Conn.	1,750.00
Brooklynas	1,151.48
Harrison, N. J.	1,139.00
Trenton, N. J.	1,025.00
Manchester, N. H.	1,000.00
Norwood, Mass.	754.00
Waterbury, Conn.	718.00
New Phila'da, Pa.	608.00
Girardville, Pa.	550.00
Philad'a, Pa. (21 sk.)	500.00
Braddock, Pa.	392.95
So. Boston, Mass.	380.00
New York, N. Y.	346.35
Cicero, Ill.	300.00
Kenosha, Wis.	300.00
Montello, Mass.	250.00
Chicago, Ill. (31 sk.)	216.00
Waukegan, Ill.	210.00
Bloomaield, N. J.	190.00
Simbury, Conn.	180.00
Kankakee, Ill.	173.00
Paquonock, Conn.	155.70
Niagara Falls, N. Y.	144.64
Export, Pa.	144.47
Chicago, Ill., (32 sk.)	144.10
Orange, Mass.	130.00
Miners Mills, Pa.	127.50
Wilkes Barre, Pa.	117.00
Sugar Notch, Pa.	95.75
Linden, N. J.	94.25
Granby, Conn.,	68.00
N. Adams, Mass.	55.00
Wilmerding, Pa.	49.75
Union City, Conn.	44.70
Binghamton, N. Y.	40.30
Chicago, Ill., (43 sk.)	30.00
Rockford, Ill.	33.25
Ind. Harbor, Ind.	30.00
St. Clair, Pa.	30.00
Kingston, Pa.	21.50
Peoria, Ill.,	21.00
Middletown, Conn.	15.00
Hartford, Conn.	3,100.00
Viso....	$26,056.33

Iš T. F. skyrių pranešama kad jie turi surinkę viršaus $80,000.00. Tai kaip pinigai bus prisiųsti, pasidarys virš $100,000.00.

Varykimės prie $250,000!

L. Šimutis, T. F. Sekr.
456 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

KALĖDOMS DOVANA.

tai gera knyga ar maldaknygė. Mes turime visokių. Reikalauk katalliogo tuojaus, adresuodamas:
M. MILUKAS
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ANT RENDOS.

Štoras ant rendos Susiv. L. R. K. A. name. Gera vieta, tinka bile bizniui. Renda vidutiniška. Susižinoti pas S. L. R. K. A. Raštininką.

Kingston, Pa.

Susiv. L. R. K. A. 209 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 22 dieną, 2 val. po pietų, paprastoje vietoje. Visi nariai susirinkite, nes bus naujos valdybos rinkimas.

Antanas Šeimis, rašt.

Ar tu nori apsidraustis ave ir šeimyną, užtikrinant ateitį? Jei taip, dėkis prie naujos broliškos draugijos, suorganizuotos sulyg apsaugos tesių. Pinigai grąžinama už dviejų metų. Nei pinigai, nei apsauga neprarandama. Rašyk savoje kalboje arba ateik asmeniškai del pilnų žinių

Room 409
American National Bank Bldg,
239—245 Springfield Ave.,
Newark, N. J.

Vyrai ir moterys gali uždirbti $50.00 ir daugiau į savaitę, renkant narius del tautinės plačiai žinomos broliškos apdraudos draugijos, suorganizuotos sulyg apsaugos teisių.

Room 409, American Nat'l Bank Bldg,
239—245 Springfield Ave.,
Newark, N. J.

Telefonas Greenpoint 3815.

Rožių ir fijolkų daržas

Dan Markellos

— Kvietkius —

Japoniškos visuomet žydinčios gėlės yra musų speciališkumu.

269 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Visoki vainikai ir vestuvių buketai. Kalėdų žolynai ir Kalėdų eglaitės.

LIETUVIAMS.

Aš parduodu Pianus ir Player Pianus, Fonografus, Rekordus ir muzikos roles. Turiu lietuviškų rolių del player pianų.

Taisau, tuninu ir pališuoju pianus ir fonografus.

Laiškais užsakymai del rolių veikiai išpildomi.

A. ANTPUSAITIS,
646 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA DOVANA
MALDU IKNYGELE

Pirk iš lietuvių, o gausi tikrą lietuvišką katalikišką maldaknygę.

"Aušros Bendrija" yra išleidusi pardavimui įvairiais apdarais:

No. 1. ANIOLAS SARGAS. Juodais apdarais.. .... $1.00
No. 2. ANIOLAS SARGAS. Kaip šis paveikslėlis rodo $1.25
No. 3. ANIOLAS SARGAS. Juodos.. skuros apdarais $1.50
No. 4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Baltos skurelės apdarais $1.25
No. 5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Juodos skuros apdarais.. .... $1.50
No. 6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Nelužtančios skuros apdarais $4.00
No. 7. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Juodos drobės apdarais... .... .85
No. 8. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ. Juodos drobės apdarais... .... .65

Visos knygelės sudėtos popieros dėžutėse. Pirkdamas iš musų sutaupysi pinigus ir gausi gražią knygelę. Busi pilnai patekintas. Pinigus siųskite per money order. Iki $1.00 galima siųsti krasos ženkleliais. Agentams ir klebonams, imantiems ant syk kelis ar keliasdešimtis knygelių, nuleidžiama didelis nuošimtis. Adresuokite:

AUŠROS BENDRIJA, 458 Grand St. Brooklyn, NY.

Tel. Stagg 4194. Uždėta 1892.

J. FREIMAN

Pardavėjas gražių, lygių čysto aukso vestuvių žiedų ir kitokių jubilieriškų daiktų.
Pataisymai gerai ir pigiai išpildomi.
701 GRAND STREET, Netoli Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.

LIETUV. REKORDŲ KRAUTUVĖ

Pirkite lietuviškus rekordus. Naujausio išleidimo rekordai. Viską užlaikome musų krautuvėje. Gramafonai ant lengvų išmokesčių, savaitėje po 50 centų. Galima išsirinkti kogeriausį gramofoną.

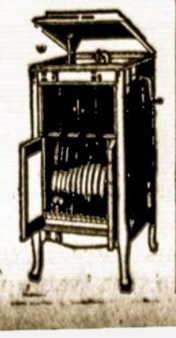

STOJOWSKIS
579 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Netoli Lorimer St. Tel. Stagg 903

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Mainieriai, mechanikai, audėjai, fabrikos ir slap visokie darbininkai, dirbanti viduj ir lauke, yra amžini draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvirš penkios-dešimtys metu kaip šita puiki gyduole yra vartuojama su geriausioms pasekmems, išgydymui rumatizmo, skausmu krutinėje, šonose ir raumenyse, neuralgijos, strenu diegimą, šalčio ir kosulio.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksiniko. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose, ar tiesiog is labortorijos.

F. AD. RICHTER & CO., 74—80 Washington St., New York, N. Y.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštį

"DARBININKĄ"

EINA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

"DABININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	$3 00
Vieną kartą savaitėje "	$1.50
Bostono apielinkėje "	$4 00
Užrubežyje "	$4.25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SUSIV. L. R. K. A. KUOPŲ RAŠTININKAMS IR NARIAMS ŽINOTINA.

Kuopų raštininkams pareikalavus, duodama dovanai sekanti dalykai:

S. L. R. K. A. Konstitucija del kiekvieno nario.
S. L. R. K. A. Mokesnių Knygelė del kiekvieno nario.
Organas "Garsas" kas savaitė del kiekvieno nario.
Naujiems nariams aplikacijų blankos.
Naujiems nariams Narystės Paliudijimai (diplomai).
Mokesčiams Siųsti Lapai.
Persikėlimo į kitas kuopas blankos.
Pomirtinės Pervedimo blankos.
Ligonių blankos No. 1, 2 ir 3.
Mirimo Paliudijimų blankos.
Adresams Lapai (del organo siuntimo).
Laiškams Antgalvėliai.
Velykinės Išpažinties Paliudijimų blankos.
Aplikacijos delei Vaikų Skyriaus.
Vaikų Skyriaus Konstitucijos.

Visa tai galima gauti vien pranešus kiek kokių dalykų norima.

Šiuos Dalykus Centras Kuopoms Parupina Užmokant:

Kuopai Finansinę Knygą su 100 lapų už		$2.00
Atskirus lapus už 100 po		$1.00
Kuopai Antspaudą metalinę, lengvą - kišeninę už		$3.50
Kuopai Antspaudą metalinę, dideliuose rėmuose, sunkią		$3.50
Kuopai Antspaudą guminę (roberinę)		$1.25
Kuopos Iždininkams ar Raštininkams kaucijas	$100.00 už	50c.
	$200.00 „	70c.
	$300.00 „	$1.00
	$400.00 „	$1.20
	$500.00 „	$1.50

Pinigai siunčiasi iškalno su užsakymu.

Visais S. L. R. K. A. Centro Raštinės reikalais kreipkitės prie Raštininko šiuo adresu:

P. Mulevičius
456 GRAND STREET, Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Visi perka. Skubėk ir tamsta nusipirkti Knygą :

Raktas Sveikaton ir Laimėn.

Knygą parašė visiems gerai žinomas veikėjas *Dr. J. J. Bielskis*, išleido S. L. R. K. A. Jos turinys štai kaip įvairus: 1) Darbas. 2) Pailsis. 3) Miegas. 4) Valgis. 5) Geralai. 6) Maudynė. 7) Drabužiai. 8) Tyras oras. 9) Saulės šviesa. 10) Kvėpavimas. 11) Pasilinksminimas. 12) Mankštinimosi. 13) Konstipacija. 14) Ką daryti apsirgus. 15) Ką kiekvienas žinoti privalo. 16) Užbaiga. 17) Patarimo žodis tolimesniam skaitymui.

Tą knygą apie sveikatą privalo turėti kiekvienas žmogus, nes ji niekuomet nepasens. Ji duos atsakymą, patarimą kiekvieneje ligoje, nuo jų persergės. Tą knygą turėdamas, ją skaitydamas, jos patarimų klausydamas žmogus visuomet bus sveikas ir linksmas. Del kiekvieno mažmožio nereikės daktarų varginti.

Tad skubinkite ją kogreičiausia įsigyti, nes gali ir nelikti. Dar jos negarsinus, jau šimtai užsakymų atėjo.

Knygutės kaina 25¢, gi Susiv. L. R. K. A. nariams atiduodama už pusę kainos — po 13¢ arba 2 už 25¢.

Didesnį galima siųsti ir krasos ženkleliais. Reikalauk šiandien pas:

"GARSAS"
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS PASTABOS

ŠIŲ METŲ KALĖDOS.

Beveik visas pasaulis ketures Kalėdas šventė giliai kraujuose papludęs ir ašaromis moterų ir vaikų besimaz godamas. Liudnos budavo tos Kalėdos visam pasauliui, bet kur kas liudnesnės musų tėvynei Lietuvai, kurios vaikai tą brangią šventę turėdavo švęsti svetimuose kraštuose išblaškyti arba jei ir tėvynėje, tai visai ar pusiau išardytuose nameliuose. Buta atsikimų, kad Kalėdų šaltą rytą lietuviai sutikdavo rusiuose, apkasuose, delto, kad jų namelius nevidonai sudegino ir bezvimbiančios kulkos neleido galvos iš žemelės iškišti. Skaudus tai buvo musų brolių padėjimas. Nelinksmos Kalėdos, nes iš jų dauguma nei prieglaudos, nei kąsnio duonos toje brangioje šventėje neturėdavo.

Mes, lietuviai amerikiečiai džiaugemės karės galo susilaukę ir džiaugemės šių Kalėdų susilaukę, bet dar labiau džiaugiasi musų broliai Lietuvoje, kad jau šias šventas Kalėdas galės švęsti kad ir sugriautame savo namelyje, bet ramiai, be baimės, nes nebereiks lysti žemėn, kad pasislėpus nuo žiaurios mirties. Dar pereitas Kalėdas šventė vokiečio letenos prispausti, o šias — jau švenčia kaipo laisvos Lietuvos piliečiai. Nors kol taikos kongresas neužsibaigs ir Lietuvos laisvės viešai nepripažins, lietuviai negali buti tikri. Bet jie jaučia laisvę, nes vokietys iš Lietuvos pasitraukė ir laikinai Lietuvą valdo ne koks svetimtautis, bet lietuvis, p. Valdemaras. Ir kad kažin kas butų, jie svetimo gaivalo Lietuvon nebeįsileis. Jie jaučia, kad jų pastangomis ir talkininkų karės laimėjimu už vieno-kito mėnesio Lietuva visiškai bus neprigulminga. Tad ir iš to atžvilgio šios Kalėdos jiems yra linksmos.

Mums, lietuviams amerikiečiams, šios Kalėdos irgi begalo linksmos yra. Viena, delto, kad musų Lietuva, iš kurios buvome ištremti, drąsiai žiuri į savo laimingą ateitį, kita — mes gyvename toje šalyje, kuri įvykdino pasaulyje demokratiją, paliuosavo mažasias tautas, tarpe jų ir Lietuvą.

Sveikindami vienas kitą su linksmomis šių metų šventomis Kalėdomis, nepamirškime dar vieno didelio dalyko: atiduoti Lietuvai tą, kas jai priguli — Kalėdų dovaną. Gal šios Kalėdos bus paskutinios, kada nuo musų motyna musų Lietuva reikalauja didelės aukos, daug darbo, pasišventimo ir turto. Jei per šias šventes neaukausim Lietuvai, per kitas gali buti pervėlu, nors ir labai gal but norėtume, po kitos valstijos jungu pasijutę. Tad pasistengkime, kad kitas Kalėdas jau švęstume laisvoje, neprigulmingoje Lietuvoje.

SUGRĮŽO J. KAROSAS.

P-nas J. Karosas, buvęs "Draugo" ir "Darbininko" redaktorius, sugrįžo iš kariuomenės ir dabar važinėja po lietuvių kolionijas Ameri koje, ragindamas musų žmones prisidėti prie išgavimo Lietuvai laisvės. P-nas J. Karosas net savo gyvybę buvo pašventęs del pasaulio demokratijos ir visų pavergtųjų tautų laisvės. Gi dabar pasišventė vien tik lietuvių tautai. Jis kalba labai gražiai ir gyvai. Pasako daug įvairių ir žingeidžių dalykų apie Lietuvą ir iš kariuomenės gyvenimo. Dabar jis lankosi Pittsburgo apielinkėse.

"MOTERŲ DIRVA".

Gale susilaukėme "Moterų Dirvos", S. L. R. K. Moterų organo. Ji nepasirodė beveik per visą pusmetį. Bet kad pasirodė, tai tikrai gražiai. Ir laukiančiųjų piktumas vėl perėjo.

"Moterų Dirvą" redaguoja p-ni A. Nausėdienė iš Chicagos. Pirmas "M. D." numeris, jos suredaguotas, parodė, kad Moterų Sąjunga susilaukė geros vadovės, kuri visa širdžia netik moterų, bet ir visos visuomenės reikalams yra atsidavūs.

"M. D." viršelius puošia p. I. Ilekio piešiniai.

25 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILĖJUS.

Baltimoriečiai stropiai rengiasi sutikti gerb. kun. klebono J. Lietuvninko 25 metų kunigystės jubilėjų, kuris pripuola 29 d. gruodžio, 1918 m. Kun. J. Lietuvninkas per tuos visus metus klebonavo Baltimore, Md.

Lietuviai, atminkime, kad iki Kalėdų turime surinkti Tautos Fondui $250,000.00.

Laiškas iš Šveicarijos.

(Iš p. K. Pakšto laiško, rašyto L. Šimučiui.)

Neužmiršk, Leonardai, pajudinti šio svarbaus klausimo: **Ar Lietuvių Darbininkų Sąjunga rengia savo rezoliucijas Taikos Kongresui? Ar siunčia ten savo atstovą?** Europoje dabar toks upas, kurs Taikos Kongresą **bandys** paversti viso pasaulio darbo žmonių kongresu, kurin plauks viso pasaulio visokių darbininkų organizacijų (mažų ir didžių) įgalioti atstovai. Lietuvių darbininkų rezoliucijos turėtų buti griežtos ir tvirtos, turėtų ginti darbo žmonių ir musų tautos mindomas teises.

Klaidingai ligšiol manė dalis senesnės kartos kunigų. Jiems atrodydavo, kad visas blogas tik iš bedievybės digsta, kad skurdas, revoliucijos ir betvarkės — tai tik ištvirkimo vaikai. Šventa teisybė, kad bedievybė ir ištvirkimas daug nepalaimos žmonijai teikia. Bet neverta pamiršti, kad iš skriaudos ir skurdo tik bedievybei ir ištvirkimui pelnas. Kada Dieviškasis Mokytojas tarp žmonių gyveno, Jis padaugindavo duoną ir žuvį. Prie Dieviškojo mokslo Jis alkaniem ir duonos duodavo. Kristaus įpėdiniai, Jo mokslo skelbėjai ir išpažintojai tos galės neturi. Tad reikia ieškoti kitur duonos aruodų. Alkanų milijonai. Jiems tik vienas įstatymas yra šventas: kurs greičiau pagamins pakenčiamą gyvenimą. Tokius įstatymus ir Lietuva turės rašyti.

Karė pagamino Europai didžius vargus. Karė-gi ne prastuolių - darbininkų padaras. Paprastam darbo žmogui nei nerupėjo tautų pavergimas, jis neturėjo progos kišties ton politikon-diplomatijon, kuri šią karę pagamino. Darbo žmogus nežinojo Potsdamo plenų. Ne jis šią karę surengė, bet jis daugiausia turi nukęsti. Ot tai taip ir protauja šių dienų darbininkų minios. Ir ne tik Maskvoje, Berline ir kitur. Ši mintis daug teisybės turi ir daugina savo pasekėjus.

Nors Lietuva ukininkų kraštas, bet ten nestoka ir bežemių, proletarų. Tie varg dieniai savo batų pradilintų puspadžių negi dės ant patelnios, kad pietums pasikepti. Jų alkanos akys ir mintys pakrips į plačius dvarininkų laukus, nes stambių dirbtuvių Lietuvoje labai maža ir pinigai menkai koncentruoti. Kairysis krikščionių demokratų sparnas prie pirmos progos stos už įstatymą, kad **be jokio atlyginimo** konfiskuoti Lietuvos latifundijas ir dalinti bežemiams. Yra manančių, jog ir dešinieji ilgai nesiginčys ir nusileis didumos, norams ir valiai.

Tokiose ekonominėse ir socialėse pervartose yr didžiai svarbu, kad bemoksliai ir inteligentai petys-į-petį išvien eitų. Valstijos palaimai reikia ne tik rankų, bet ir proto. Be lavinto proto ir išmintingo takto galima steigti vien bolševikų despotiškas valstijas, gi demokratinei valstijai rėdyti, žmonių teisėms ginti, reikia daug išminties ir padorumo. Mums besirengiant pradėti neprigulmingą valstybės gyvenimą, reikalinga skubiai šviesti darbo žmonių minias ir prie minios galingų rankų pridėti visos tautos protą. Tik tada musų valstijoje palaima skurdą pergalės.

Šių minčių neskaitau kokiu pamokslu, tik pastebiu, kad jos baigia užkariauti visą Europą.

K. Pakštas.

LINKSMA ŽINUTĖ.

Kiekviena sekančioji diena atneša ką nors tokio naujo, kas dar daugiaus sustiprina lietuvių viltį Lietuvai laisvę užtikrinti, kas nušviečia didesnius plotus, kur pamatome naujus ir stiprius Lietuvos prietelius.

Pastaromis dienomis Taryby Pild. Komitetas Washingtone atsilankė Senatan kad dar kartą paklebinus į Amerikos instatymdarių laisvę mylinčias širdis, kad pakartotinai priminus jiems Lietuvos kančias iš priežasties Europos Karės ir, kad geriaus nušvietus reikalą sugrąžinti Lietuvai jai priguliančias teises pilnai naudotis laisve ir nepriklausomybe.

Apart kitų senatorių musų atstovai pasimatė ir su pagarsėjusiu Massachusetts valstijos Senatorium Lodge, kuris jau keletą kartų yra prielankiai išsireiškęs apie lietuvius ir Lietuvą. Musų atstovai inteikė jam Pild. Kom. parupintą ilgoką memorandumą, kuriame visapusiškai išdėstyta Lietuvos reikalai.

Senatorius Lodge inešė Senatan, kad tas memorandumas butų atspauzdintas "Congressional Record'e". Kalbėdamas Senate, jisai šiaip maždaug pasakė: "Štai čia ašai turiu priparodymus Lietuvai nepriklausomybės reikalingumą. Ašai esmi tikras, kad kiekvienas, kuris peržiurėjo faktus, jaučia giliausią Lietuvai simpatiją.

"Ašai tikiuosi, kad taikos išlygose Lietuvai laisvė bus suteikta ir nepriklausomoji valdžia pripažinta. Ašai trokštu Senatui perstatyti jų nepriklausomybės reikalą ir prašau šį raštą, kaipo visuomenišką dokumentą, atspauzdinti ir užrubežinių dalykų komisijos domą atkreipti."

Neėsant priešingų nuomonių, Amerikos vice-prezidentas—Senato pirmsėdis—patvirtino, kad tas bus padaryta.

Tadgi reiškia, kad tą memorandumą, kurio mes septynius tukstančius kopijų spauzdiname, Amerikos valdžia atspauzdins kelesdešimtis tukstančių, kaipo priedą prie 'Congressional Record' ir išsiuntinės į visas svarbiausias vietas.

Lietuvių Informacijos Biuras.

LIETUVIAI AMERIKOS SPAUDOJE.

Lietuviams besidarbuojant savo tėvynės laisvės reikaluose, labai daug ir Amerikos spauda prigelbsti, suteikdama nemažai vietos straipsniams apie lietuvius. Begalo mums yra svarbu, kad pasaulis sužinotų, kas mes esame ir kuomi galėsim prisidėti prie pasaulio pirmynžangos.

Newark (N. J.) Ledger, New York Call, Shreveport (La.) Times ir kiti patalpino ilgą straipsnį, išgiriantį lietuvių moteris. Girdi, laike Laisvės Paskolos lietuvės buvo vienos geriausių tame reikale pasidarbavusių. Pavyzdin: Pittsburghe 'vieną dieną jos lietuvių tarpe pardavė bondsų už $58,150. Lietuvių moterų darbštumas šioje šalyje esąs atspindžiu jų sesučių Europoje rupinimosi savo šalies gerove.

Pastebi, kad lietuvės žymiai pasidarbavo prie lietuvių tautos pabudimo. Nuro-

---

TULELIS.

LINKSMOS KUČIOS.

Paskutiniai saulės spinduliai skęsdami už horizonto, it šilkų, rausvi kaspinai skrydo per sniegų apklotus laukus ir blieskė į vakarinį Girdžių namo langą. Šiauris pro namų kampus, pro pakrypusias tvoras, lyg ką nelaimingo apreikšdamas, gailiai vaitojo ir vėlėsi į sauso sniego pusnis. Sniegas vėjo nešamas skraidė po orą ir tarškino gyventojų langus. Miesto buvo tyku. Girdienė sijoną pasikaišius apie kakalį bėgiojo ir tankiai pro pietinį langą rudas, aštrias akis gatvėn mėtė. Jos širdis kraujuose virė ir veidas plėdnavo.

— Galas kur jį pasuktų! Tai duosiu, gal jis į trečią dieną nekels. Tegu, tu man parsivilksi, nematytas gaivale! Ak, Tu Pone mano! Reikia pernešti druskos, o jis kur po gatvę daužosi. O gal jau vėl kur kailį įkišo? Jei jau šį sykį kas su juom atsitiktų, tai bus jam devintinės!

Girdienei bealasuojant, platus šešėlis pro langą praslinko ir už minutos smagiai pradėjo durėsna belstis. Jos širdis lyg ir nuspėjo, kokie čia svečiai. Drebančia ranka ji atidarė duris. Jos akysna stojosi trįs figuros: du policistu ir mažas jos Zigmukas, ant kurio prieš minutą jį niršo. Mažas Zigmas susitraukęs, apsiašarojęs, purvinas, viena veido pusė nuo skaudaus smugio pamėlynavus, visas jis dreba. Motyną pamatęs, pradėjo jis balsu verkti. O motyna apatinę lupą kramto ir pati savęs nebesuvaldo. Bet tai nedyvas. Gal ir kiekvieną motyna panašiai elgtųsi, jei kas sąvaitė kokį nors nemalonumą jos vaikas padarytų.

— Kur tave galas nešioja? Užmušiu! Ką padarei?!...

Motyna visu smarkumu paleido kietą kumštį į Zigmo veidą. Nelaimingas ant policisto rankų parsviro. Kraujas iš noselių pradėjo verstis. Pusamžis policistas sulaikė įniršusią moterį nuo tolesnio vaiko mušimo. Zigmo tik krutinė kilnojosi ir giliai jis [illegible]avo, nei žodžio motynai nesakydamas.

— Tavo sunus perstumė žydelką ir su kitais vaikais surinko krepšį jos išbirusių barankų. Žydelka už savo nuostolį reikalauja trijų rublių. Vaikas nepilnų metų, turi už jį atsakyti, — paaiškino policistas.

Girdienė juoda delna nubraukė nuo kaktos prakaitą ir iš už juosmens ištraukus šnypštuką atrišo ir padavė reikalaujamus pinigus. Policistu savo keliu nuėjo. Jį Zigmuką įsitempė vidun ir medgalį nusitvėrus pradėjo mušti. Be jokios širdgelos plakė, plakė, iki vaikas kvėpavo. Ranką paskaudus, ant aslos vaikutį perbloškė ir pribėgo iš po kakalio ištraukti verdančią mėsą, kuri jau svilėsiu buvo užsmardinus grįčią.

Zigmas vos, nevos atsisėdo ant storo papuvusio suolo, kuris tęsėsi išilgai grįčios. Dieve, kokis jis nelaimingas! Jo jauna krutinė kilnojosi. Dvasios neatgauna. O kiek sopių reikia jam nešti! Negana, kad žydai nusitvėrę savo "malone" vaiką "čestavojo", bet dar ir motyna. Ar tai buvo verta lysti prie tos žydpalaikės barankų?... Bet skurdas... Smagurys....

Motyna dantis griežia ir vis labiau šėlsta. Vaikutis dreba, kad neužeitų vėla "pirtis".

— Ak, Tu Dieve! Kokia aš nelaiminga! Ir mirtis mane užmiršo... Del tavęs mane visas miestelis pradėjo pirštais badyti. Aš dirbu, "procevoju", o jis mano kruviną "procią" kaip siurbėlė siurbia... Tik pracitą nedėlią rublį del jo išleidau, dabar vėl tris, o rytoj gal dešimtį! Ne! Jau aš netekau kantrybės. Ašaros išėdė man akis. Užtenka. Ilgiau aš su tavim nesikvaršinsiu. Tu nematytas. Imk šį duonos šmotą ir eik iš mano akių! Eik kur tik tu nori... Bet žiurėk, iki aš gyva, kad po mano akių nepasipainiotum, nes... Eik, vilkis! — Išėmus iš skobninės duonos šmotą metė ant Zigmo.

— Bet kur aš turiu eiti, mama? — lyg iš kito kambario pasigirdo duslus Zigmo žodžiai.

— Nors į peklą!

— Aš neturiu kur eiti. Niekas manęs nepriglaus. Atleisk, mama, prižadu daugiau nieko blogo nebedaryti. Mama?

— Dar tu čia kalbėsi! Į sprandą, į sprandą. Vilkis! — mušdama išmetė Zigmą pro duris.

— Sudiev, mama, gal daugiau jau neteks pasimatyti... Bet aš tavęs neužmiršiu, — Zigmuko balsas iš už durių vidun veržiasi, bet įsiutus Girdienė jo negirdėjo.

Dangus, it kauru, vienu debesiu aptrauktas, iš visų pusių pilkas. Plati gatvė sniegu pasipuošusi. Gurgžda sušalęs sniegas paliečiamas mažų Zigmo pėdų. Jis eina. Jo kojos tankiai susipina ir tik-tik susilaiko neparpuolęs. Per jo sudaužytą ir purviną veidą ašaros viena paskui kitą rieda. Krutinė kilnojasi ir širdis lyg paukštelio, kuris pakliuva mirties rankosna, plaka. O protas klaidžioja nežinystėje. Prieš jo akis stovi sniego balta gatvė, pilki debesiai ir miesto paniurę murai.

Rodos piktų murų Zigmas klausia: "Kur man eiti? Kur man eiti? Ak, nelaimė!"

Naktis. O šaltis — net tvoros piška. Nėra pas Zigmą vilties rytą pamatyti tekančią saulę ir pasidžiaugti jos motiniškais spinduliais. Tiesiai prieš jo ašarotas akis stovi baisi šmėkla, kuri milijonus vėlių savo bedugniam sukuryje palaidoja.

Jis sudaužytas... Jo kunas stingsta ir šalsta. Jo kojos kas kartas tankiaus pinasi, o širdies pulsas kas syk mažėja. Mirties baisus dantys kyšo. Bet jis apie tai ir nemąsto. Ir nieko nebijo, tarsi kokis galiunas. Jis tik trylikos metų vaikas. Tik trylikos. "Kur man eiti?"— tas baisus sąkinys prieš Zigmo akis stovi ir jis tik jį vieną mintyje kartoja.

Sutino jo kuno sumuštos dalys ir visas nuo šalčio sustingo. Kojos susipynė ir kniupščias sniegan parpuolė.

Dar širdis plaka, bet jau kraujas pradeda apsistoti tekėjęs. Mirtis godžiai išdžiuvusią ranką tiesia link jo. Mat, dar jos nepilnas skilvys. Ir tą jauną sielą taikosi praryti. Ak, likimas!

• • •

Zigmas pajautė šiltam prieglobstyje bėsąs. Vargšė duonkepė, grįždama iš krautuvės, išvydo nekaltą auką ir skausmo perverta širdžia pasupė vaikutį po skara.

Vargais negalais duonkepė parsivilko Zigmą į savo šiltą bakužę.

Zigmas sušilęs ir sąmonę atgavęs pradėjo dairytis, po keno malone jis dabar bėsąs. Pakėlė akutes į žemo kambario lubas ir savo širdyje prakalbėjo: "Jo malonėje mano likimas".

Duonkepė pasirupino del vargšo puoduką šiltos kavos ir duonos. Zigmas gardžiai valgė.

Jam bevalgant pradėjo brėkšti rytas. Duonkepė teiravosi iš kur ir kieno Zigmukas yra. Bet veltui, Zigmukas nepasisakė.

Zigmas pavalgęs paačiavo duonkepei už josios labdaringumą ir saulei tekant vėl kelionėn leidosi.

II.

Dviem mėnesiam praslinkus, sumanus Zigmukas peržengė Rusijos rubežių. Dasigavo į Mažąją Lietuvą pas prusų lietuvius. Prusai tai vėl žingeidus žmonės. Kiekvienas Zigmo kaulija ir kaulija: "Iš kur tu čia atėjai, iš kokio krašto atpludai?" Vaikui reikia turėti sugebumą, kad duoti jiems tinkamus atsakymus. Bet visgi šiaip taip vadovavosi ir geresnės ateities ieškojo.

Prusų lietuviai širdingi žmonės. Motiniškai savo sątautietį atjautė ir jo gerovėn kelią rodė. Zigmas į tokias aplinkybes patekęs, vengė šunybių... Teisingai tarnavo ir augo į vyrą.

Savo sumanumu Zigmas išprašė pasiturinčio Jono Aulučio, kad jį leistų lankyti mokyklą. Už tai jis prisižadėjo Aulučiui vakarais atidirbti ir prie to dar kuomet pabaigsiąs mokyklą, su dideliu nuošimčiu atlyginti. Aulutis matė Zigmo gabumus ir todel maloniai sutiko bei prisižadėjo jį gelbėti.

Zigmas pabaigė augštąją mokyklą. Bet vargšas, iki tai pasiekė, turėjo daug sunkaus vargo. Ne vieną naktį tik tris valandas miegojo.

Pabaigęs augštąją mokyklą, Zigmas dar tuomi neužsiganėdino. Jis kovojo su gyvenimo aplinkybėmis ir skynė geresnį ateitin kelią. Žmonės iš jo gabumų stebėjosi ir kas kaip išmanydamas jam pranašavo gerą ateitį. O Zigmas vis progresavo.

III.

Penkiolikai metų praslinkus po Zigmo iškeliavimo iš savo gimtynės, Zigmas buvo plačiai Mažo-

do, kad lietuvės randasi žymesnių rašytojų tarpe ir pamini Bitę, Šatrijos Raganą, Lazdynų Pelėdą ir kitas. Labai gražiai perstato moterų veiklumą Lietuvoje kaip žemdirbystės, namų ruošos, apšvietos, taip ir labdarybės reikaluose.

Boston Transcript ilgame redakcijos straipsnyje apkalba lietuvių, ukrainiečių ir lenkų santikius. Pastebi, kad lietuviai ir ukrainiečiai teisingai užmeta lenkams už grobimo dvasia persisiurbimą, nes, girdi, lenkų dabartiniai reikalavimai yra priešingi apsisprendimo principui.

Toliaus pastebi, kad beabejo Lietuvos valstija turės buti atstatyta. Bet, girdi negalima tikėtis, kad visi pasklidę Lietuvos gyventojai butų suvienyti po Lietuvos vėliava: atsižvelgiant į visas aplinkybes, dalis jų neišvengtinai turėsią patekti Lenkijai, nes jie gyvena tose teritorijose, kur lenkų gyvenama didžiumoje.

Richmond (Va.) Virginian, Shenandoah (Pa.) Herald, Lowell (Mass.) Courier-Citizen ir kiti ilgame straipsnyje sako, girdi, nepriklausoma Lietuvos valstija netrukus užims savo vietą tarpe kitų Europos valstijų, išsinerdama iš po svetimo jungo ir autokratizmo griuvėsių. Girdi, sušauktasai lietuvių seimas išreiškė visų Lietuvos gyventojų troškimus, nes tuoj sudaryta Valstijos Taryba, kuri tuoj ėmėsi prie šalies tvarkymo.

Brooklyn Eagle, Erie (Pa.) Herald ir kiti laikraščiai pastebi, kad vokiečių šukavimai, buk jų šalis tęsiasi "nuo Maas iki Memel", jau dingo, nes pasirodė, kad visas Klaipėdos (Memel) klonis daugumoje lietuvių apgyventas, ir patsai Klaipėdos miestas esąs grynai lietuviškas ir čia esąs Lietuvos uostas prie Baltijos jurių.

Lietuvių Informacijos Biuras.

LIETUVOJ ORGANIZUOJAMA MILICIJA.

Vokiečiai terioja kraštą.

Prusų Lietuva Sujudime.

Iš Amerikos Lietuvių Tarybos delegatų Šveicaruosna laiškų sekamas patyriama apie stovį Lietuvoje:

Vokiečių militarė valdžia Lietuvoje panaikinta. Organizuojama civilė valdžia ir administracija. Vokiečiams pasiduodant Lietuvoje bebuvo į 10,000 vokiškų karininkų. Jie sudarė savas tarybas – sovietus, pasiskaldė į burius, kurie plėšia ir gyventojus baugina. Viskas, kas tik vertės turi, dargi langai ir durys, gabenama kareiviais iš Lietuvos Vokietijon. Vokiečių kareivių sovietai suėmė ir po sargyba laiko Bavarijos princą Leopoldą Raudondvaryje, gi generolą Hoffmaną — Kauno tvirtovėje.

Lietuvių veikėjų burys, ypač p. S. Banaitis ir d-ras R. Šliupas, užsiėmė milicijos organizavimu. Iš pradžios milicijon susirašė į 20,000 vyrų. Bėda su ginklais — jų milicija labai mažai teturi ir nesuranda budo gauti. Lietuviai stengiasi perkirsti geležkelius Vokietijon, kad sustabdžius Lietuvos turto gabenimą, ypatingai pinigų iš Vilniaus ir kitų miestų bankų išvežimą Vokietijon.

Lietuvos ministerija dar nepilna.

Lietuvos ministerijos nevisai taip susitvarkė, kaip pirma buvo pranešta. Ministerija nebuvo dar pilna ir sekamieji vyrai užėmė vietas ir veikė:

Premieras ir užrubežio — prof. A. Valdemaras (pažangietis).

Apšvietos — prof. Jonas Yčas (neprigulmingas, kalvinas).

Vidaus — adv. Ladas Stašinskis (neprigulmingas socialistas).

Justicijos — adv. P. Leonas (santarietis).

Finansų — adv. Martynas Yčas (pažangietis).

Ukės — agronomas Tubelis (neprigulmingas katalikas).

Prusų Lietuviai susiskaldė.

Lietuvos žemlapis, Lietuvių Informacijos Biuro Washingtone prirengtas ir A. L. T. delegacijos Šveicarijon nuvežtas, pateko vokiečių ambasadon Berne, o iš ten Berlinan. Vienas Vokietijos Reichstago lyderis pridarė jo kopijų ir Prusų Lietuvoje išplatino. Žemlapis buvo platinamas tikslu Prusų Lietuvius "išgązdinti" lietuvių norais Mažąją Lietuvą su Didžiaja suvienyti.

Pasekmė vienok buvo ne ta, kokios vokiečiai laukė. Prusų lietuviai susiskaldė į daug frakcijų. Abelna pasiskirstymo linija ta, kad jaunimas stojo už susidėjimą su Lietuva, gi seniai vis dar laikosi Prusijos. Iš daugelio vietų siųsta Prusijos Landtago atstovams užklausimai, ko dabar Prusų lietuviams laikytis — ar eiti su lietuvių tauta, ar vis dar prie Prusijos skaitytis. Agitacijon už susivienijimą su Lietuva pasileido keletas Prusijos lietuvių oficierių. Tarp jų pasižymi oficierius Digrys. Sujudimas ir susierzinimas esąs didelis

Lietuvių Informacijos Biuras.

KĄ MOTERYS LIETUVĖS VEIKIA.

Darbštumas Lietuvos moterėlių visuomet ir visur atnešdavo gausius vaisius. Jos ar tai toli už jurių Lietuvoj, ar tai šioj svetimoj šalyj, visada prisidėdavo su visa širdimi prie gero darbo. Jos ne nuilstančiai darbuodavosi ne paisant kartais nepasisekimų ar pajuokimų iš savo brolių pusės.

New Yorko anglų laikraštis "Tribune" patalpino gana gražų pranešimą, kuriame sakoma, jog lietuvės moterys šioje šalyje daugiausia darbavosi Ketvirtoje Laisvės Paskoloje ir geriausia pasižymėjo Pittsburghe su pardavinėjimu bondsų, nes tikrai vienos dienos bėgyje parduota net už $58,150. Taigi, kaip matyti, nė viena tauta iš užmario atkeliavusi, neturi tarp savo šeimynų su tokiais norais darbuotis šios šalies gerovei.

Toliau tasai laikraštis pasakoja, jog lietuvės moterys - merginos didelę rolę lošia Lietuvos atgimdyme. Jų tarpe buvo labai gabių rašėjų. Norints rusų valdžia ir buvo uždraudusi vartoti lietuviams knygas jiems prieinamas, bet lietuvės motynos mokindavo savo vaikus prie ratelio, verpdama ir pasakodama savo suneliui ar dukrelei apie garbingą Lietuvos praeitį.

Lietuvės moterys, rašo tasai pats laikraštis, buvo netik gabios moksle ir rašyme, bet ir prie darbo ant ukių. Kadangi Lietuvoj ukininkavimas yra vienu iš svarbiausių, tai čia moterys ir dėjo visas pastangas, kad palengvinus kokiu nors budu savo ir kitų gyvenimą. Jos netik dirbdavo laukuose, bet ir namuose nebudavo dykos. Jos verpdavo ir ausdavo audimus nuo ploniausių iki storiausių; jos stengdavosi padėti vyrams jų darbuose. Gi kaslink lietuvaičių darželių ir gėlių prižiurėjimo, nei viena kita tauta negali susilyginti.

Labdarių Draugijos Lietuvoje, rašo toliau tas laikraštis, daugiausia remiasi ant moterų. Blaivininkų arbatinės, Darbininkų biurai buvo netiktai Vilniuje, Kaune, bet ir kituose mažesniuose Lietuvos miestuose. Jos turėjo po savo globa daug visokių užeigų, arbatinių ir skalbimo įstaigų.

Kada karė palietė Lietuvą jų darbu buvo atsiduoti su pasišventimu slaugojime sužeistų kareivių. Kada rusų kareiviai užėmė 1914 m. Mažąją Lietuvą, jie paėmė tukstančius lietuvių nelaisvėn, tvirtindami, kad tie esą vokiečiai, lietuviai tuojaus sutvėrė draugiją "Globą", kurioj moterys ėmė dalyvuma.

Lietuvos moterys taipgi daug pasidarbavo rinkime aukų karės nukentėjusiems. Jos suorganizavo daug stočių kaip Kaukaze, Sibyre ir gilioje Rusijoje, kur prižiurėdavo savuosius.

Lietuvoje moterys iki šiol nereikalavo jokių sau teisių. Nors jos ir dirbo su atsidėjimu, bet daugiausiai vyrai jų darbais džiaugdavosi. Gi šiandien, kada Lietuva mano gauti laisybę, yra tikimasi, kad toji moteris, kuri be perstojo dirbo visada, turės gauti lygias teises su vyrais.

Gražu, jeigu anglų laikraščiai taip išgiria lietuves moteris, tai lietuviams palieka tik džiaugtis, jog jie yra tokie laimingi turėt tokį brangų turtą.

Kalendorius dykai!

Pranešame visiems savo draugams ir naudotojams Severos gyduolių, kad mes vėl pasiuntėme jusų vaistininkams pusėtiną skaitlių kalendorių. Taigi reikalaukite jo. Gaunamas dykai.

Severos Lietuviškas Kalendorius

1918 M.

talpina savyje paprastas kalendoriaus šventes, mėnesio permainas, oro spėjimus, žingeidžius pasiskaitymus ir sveikus juokus. Jame yra patarimu, kurie labai parankųs ir abelnai reikalingi žinoti šeimynai.

Klausk jo vaistinyčiose, kur jus perkate Severos Gyduoles. Jeigu ten negautumete, rašyk tiesiog pas mus ir pasiųskie kelis savo draugų adresus.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

Kosulys ir šaltis

Tie du draugai visur kabinasi prie žmonių. Apsisaugok jų. Pavaryk juos nuo pat pradžios pasirodymo. Neduok jiems įsisenėti. Varyk juos šalin. Naudok

Severas's Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams), kuris sustabdys kosulį, varo iš plaučių nesmagumą, paliuosuoja susistovėjusius skrėplius ir gydo sušaldytus ir išbertus plaučius. Apart to imk

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severos Plotkeles nuo Peršalimo) kad visai panaikinti nušalimą.

Kaina Severos Balsamo Plaučiams 25 ir 50c.
Kaina Severos Plotkelių nuo peršalimo 30c.
Severos Gyduolės parduodamos visur pas visus vaistininkus. Jeigu negalite gauti nuo jusų vaistininko, siųskite pas mus reikalavimą ant šio antrašo:

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

---

joj Lietuvoj žinomas, kaipo garsus daktaras ir mąstytojas. Dabar jau jis buvo atsiteisęs visiems savo pagelbininkam ir taipgi susitaupęs keletą šimtelių del tamsesnės ateities. Ištikro, jis butų dabar laimingas, jei jo sąžinė butų rami. Bet del sąžinės neramumo tikrai jis nerado savo gyvenime užsiganėdijimo.

Kas dieną jam prisimindavo gimtynės namelis ir anas vakaras, kuriame verkdamas iš jo iškeliavo, bet dar daugiau jo siela žeidė motyna. Jo gyvenimas aprupintas, bet jo gimdytojos? Juk ją jau žilos dienos aplankė ir gal jau nebepajėgė žydų bilizną skalbti. Reikia jai pagelbos. Nors aną vakarą ji pasakė: "iki aš gyva, nepasisuk po mano akių", bet tai tik umus moterės užsikarščiavimas. Dabar jau ji kitką mąsto ir gailisi ano savo pasielgimo.

IV.

Kučių vakaras. Šlapias sniegas gausiai drimba ir limpa prie mažų grįčios langų. Senyva moteris—Ginienė—sėdžia viena prisiglaudus prie šilto kakalio. Per jos suvytusį, pageltusį veidą rieda gailios didelės ašaros. Atsiminimai žeidžia jos širdį: "Ak, jus brangus, brangus laikai, kur jus pasidėjote?"— mintija sau viena.

Ji gražiai atsimena vieną Kučių vakarą, kurį jie vakarieniavo prieš dvidešimtį metų atgal, kada dar gyvas tebebuvo jos brangus draugas-vyras ir kada prieš jos akis šaipėsi septynių ar aštuonių metų mielas Zigmukas. Ji pamena ano vakaro visus žodžius ir ji mato gardžiais valgiais nukrautą skobnį. Ji atsimena, kaip tada iškilmingai buvo paminimas tas brangus kučių vakaras. Bet jis jau dingo amžinon praeitin ir jau nebegrįš. Nebegrįš niekados!

Šį kučių vakarą tuščias skobnis ir tik jos vienos vėlė tvankiam kambarėlyje. Ją netik neramumas, bet ir baimė ima. Lyg ko ieškodama žvalgosi po kambarį.

— Kas-žin, ar Zigmukas dar gyvas, ar jau kur palaidotas? Dieve Tu mano! Kad taip dar sykį jį galėčiau išvysti. O kaip aš bučiau laiminga. Bučiau laimingesnė už visą pasaulį. Dangus man atsivertų ir nuo veido raukšlės pranyktų. Bet veltui [illegible] apie jį svajoti. Veltui tai geisti, kas negali[illegible]. Gal jau jis ir kaulelai į dulkes pavirtę... Prakeikiu tą dieną, kurioje tokian žiauruman dasileidau! Prakeikiu!...

Girdienei taip bemąstant, kažkas išlėto prie durių susibeldė. Ją šiurpulys perpylė ir koki tai baisi mintis galvon atėjo. Bet susidrutinusi priėjo ji prie durių ir drąsiai užklausė:

— Kas čia?

— Svečias, — iš už durių pasigirdo nepažįstamas balsas.

— Koks svečias?

— Svečias iš tolimos kelionės. Meldžiu leisti.

— Nepažįstu. Neleisiu.

— Buk rami, aš esmi geras žmogus.

— Nors auksinis, bet vistiek neleisiu, nes viena esmi.

— Nieko blogo nemąstyk. Aš turiu didelį reikalą prie Tamistos.

— Tai kas tokis Tamista esi?

— Aš esmi pervykęs iš Amerikos ir dideles dovanas nuo jusų brolio parvežiau. Meldžiu leisti.

Tuos žodžius Girdienė išgirdus, rodos dešimts metų jaunesne pasidarė ir tuom laiku jai nuslinko anos skaudžios mintys ir jį atsiminė savo brangų brolį, kurį jau buvo pamiršusi. Ji veikiai atsklendė medinį aurių sklęstį ir įsileido jauną, augštą ir puikų vyrą.

Svečias prisėdo kedę. Kelis sykius permetė akis per visą grįčią. Jo širdį atsiminimų skausmas suspaudė, kad jis net žodžio ištarti negalėjo. Girdienė gerai pastebėjo svečio permainą ir kokį nusiminimą, bet ji nesuprato, kame dalykas.

— Kaipgi mano brolis gyvena? Pajuodėlis, išvažiavo ir dingo. Nei vienos gromatėlės neatrašė. Bet visgi, mat dar neužmiršo... — nedrąsiai kalbėjo Girdienė.

— Jis dabar gražiai gyvena.

— Ženotas?

— Suprantama.

— Gerai uždirbą?

— Po tris ir pusę dolerio į dieną. Štai jums dovana nuo jo.

— Svečias išėmęs iš valyzos padavė šilkų skarą.

— Labai ačiu.

— Ir va, dar dešimtį rublių.

— Ir dešimtį rublių?! Dieve, duok jam sveikatą.

— Tik viena čia gyveni? — užklausė svečias.

— Taip, tik viena.

— Ar ne nyku vienai?

— Ką padarysi.

— Daugiaus šeimynos neturi ir neturėjai?

— Turėjau. Bet Dievo ranka ją atėmė, o mane ašarose paplukdė. Mat, pone, ir akių netekau.

— Liudna girdėti.

— Vyrą už kokią ten knygelę juodašimčiai naktį į pančius surakino ir išsivežė. Nuo to laiko ir po šiai dienai jo negirdėti. Gyvas ar miręs — tik aniolas sargas težino. Jis mane paliko su sunum Zigmuku, septynių metų. Abudu per šešius metus skurdova. Belizną skalbdama kiek uždirbdavau, tai iš to ir gyvenova. Bet vaikas tokis pasileidęs buvo. Negaliu apsakyti, kiek visokių šunybių pridarė. Kartą, kantrybės netekus, išmečiau laukan ir pasakiau: "kur nori, ten eik iš mano akių". Jis, nabagėlis, taip ir padarė... Išėjo ir išėjo. Turbut kur nusižudė... Aš nuo to laiko pradėjau vysti, džiuti, kaip gėlė rudens sulaukus. Ak, Tu Dieve! Kad nors žinočiau, kas su juomi atsitiko... Duok Dieve jam dangų.

— Taip. Liudna Tamistos gyvenimo istorija. Bet sunus gal dar kai kur tebėra gyvas, — pradėjo svečias.

— Kaip priežodis sako: "gyvas žmogus nepražusi". Taip ir Zigmas gal tarp gerų žmonių prisiglaudė ir užaugo ir gal dar kaip kada sugrįš motyną atlankyti.

— Kad taip Viešpats duotų, dar kartą man jį pamatyti. Bet...

— Svečias nuleido galvą. Per jo veidą, kaip žirniai ašaros pradėjo rėdėti ir jis skausmo suremtas, puolė prieš Girdienę ant kelių. Girdienės veidas išbalo, kaž ką jį tuo syk pamanė.

— Atleisk man, brangi gimdytoja!... Aš tavęs neklausiaus... Aš tavo sunus, Zigmas Girdys. Atleisk man, mama!...

— Mano sunus! Ar dangus tave atsiuntė... O, brangusis!...

Jiedu susikabino, susiliejo į vieną figurą ir ilgai abudu tylėjo.

Už valandos vėl abudu susėdo. Girdienė verdančiomis akimis jin žiurėdama, prabilo:

— Bet su sakei, kad esi svetys iš Amerikos ir skarą man nuo brolio parvežei.

— Ir už tai man atleisk. Neturėjau daugiau ką sakyti... Aš iš Mažosios Lietuvos atvykau ir ta dovana mano paties yra pirkta.

— Tu nematei mano brolio?

— Užmirškime jį. Šiandie Kučios, — kitokiu tonu prabilo Zigmas.

— Taip, Kučios, bet aš nieko neturiu.

— Visi mini Kučias, ir mes turime paminėti. Pasilik ant valandėlės, mama, o aš bėgsiu į miestą šį-tą pernešti. Dar nevėlus laikas. Tik-ką aštuonios pasibaigė.

Zigmas išėjo krautuvėn.

* * *

Buvo pusė dešimts. Zigmas su motyna sėdėjo prie valgiais apkrauto skobnio. Zigmas veikiai pasirupino Kučių valgių, nors buvo netokie, kaip kad namie pagaminti, bet vis buvo geras Kučių paminėjimas.

Kučias vakariaujant, Zigmas pasakojo motynai savo pergyventas dienas, nuo pat ano vakaro, kada motyna jį išmetė.

Girdienė klausėsi ir dažnai kartojo:

— Iš ašarų į laimę, iš ašarų į laimę.

— Iš ašarų į laimę.

Kovon už laisvę.

Drebėkite priešai pikti,
Vejas jus skubina
Pražutis artima;
Sunai Lietuvos yr dikti!

* * *

Eilėje jie stovi visi,
Apšarvoti mokslu
Ir galingu ginklu,
Viltis vadovauja skaisti.

* * *

Nulenkite galvas žemai
Prieš savuosius vergus,
Už niekingus darbus
Pakrisit po kojų umai!

* * *

Tik, broliai, į eilę greičiau!
Vienas - kitas kirtis —
Musų priešui mirtis! —
M[illegible] laisvė arčiau ir arčiau!

[illegible]

Is Lietuvos.

RADVILIŠKIS (Šiaulių apskr.). 1918 m. rugpiučio 25 dieną atgaivintas Radviliškyje Komiteto nukentėjusiems del karo šelpti skyrius.

Rugsėjo mėn. 29 d. Radviliškyje įvyko "Saulės" skyriaus steigiamasis susirinkimas. Įsirašė 30 narių. Išrinkta valdyba ir revizijos komisija. Nutarta įsteigti Radviliškyje 7 klasių komerc. mokyklą ir tuo tikslu kreiptis į "Saulės" valdybą. Susirinkimo nariai pasižadėjo pradžiai mokyklos reikalams paskolinti 4,600 rub. **Narys.**

ŽAGARĖ (Šiaulių apskr.). Birželio mėn. 16 d. buvo čia visuotinas "Blaivybės" draugijos susirinkimas. Dienos pirmininku buvo išrinktas kun. klebonas Jarulaitis, sekretorium p. O. Kaušaitė. Apyskaitą darė kun. P. Kaščiukas. Toliau buvo perskaityti įstatai ir priimami nauji nariai. Užsimokėjo 62 nariu. Išrinkta nauja valdyba iš šių žmonių: kun. P. Kaščiukas pirmininkas, L. Buišytė, O. Kaušaitė, p. Rauckinas, Jonas Kaikariso. Į reviziją: M. Rakšytė, Kasparaityčia ir p. L. Laikunas. P. J. Kvedaras už gerą pasidarbavimą draugijos naudai buvo vienbalsiai susirinkimo pakeltas garbės nariu. Nutarta: susirinkimus daryti kas mėnuo, o reikalui esant ir dažniau, taip pat kas metas rengti spektaklius, eglaites ir kitus dorus pasilinksminimus. Draugijos nariai be mokesčio galės dalyvauti visuose draugijos steigiamuose pasilinksminimo vakaruose. Įdomu, kad per šį susirinkimą kalbėjo keletas iš jaunimo, ypačiai mergaitės, išreikšdamos norą uoliai darbuotis 'Blaivybės' idėjos išplatinimui, ir per tai prisidėti prie atgijančios Tėvynės pakėlimo. **K.**

PREKYBOS MOKYKLA AUGŠTADVARYJE jau baigiama kurti. Pirmaisiais mokslo metais bus prieklasis ir I bei II klasi. Mokesnis metams nustatomas šit koks: prieklasyje—30 rub., I klasėj—50 rub., II klasėj—60 rub. Mokslas prasidėjo š. m. lapkričio mėn. 1 dieną.

GRIŠKABUDIS (Naumiesčio apskr.). Čia 'Žiburio' varbu steigiami sekmadienio kursai suaugusiems lavintis. Norinčių lankyti kursus yra prisirašęs nemažas skaičius. Tikimasi greitu laiku gauti leidimas ir pradėti darbas. Mokyti skiriami šie mokytojai: kun. Petrauskas, J. Vilimaitis, V. Gustainis ir Puodžiukaitis. **Pelsinas.**

UPYTĖ (Panevėžio apskr.). Ačiu buvusiajam musų klebonui kun. Veblauskiui pradėjo pareiti į Upytę keliolika "Tėvynės Sargo" egzempliorių ir įsikūrė knygynėlis. Dabartinis musų gerbiamas klebonas A. Tvarjanavičius uoliai darbuojasi, kad nesumažėtų laikraščio ir knygų skaitytojų skaičius. Kas sekmadienis pats išdalinėja laikraščius ir permaino knygas. Labai tik nedailu, kad Upytės bažnyčioje nėra giesmininkų. Atsisėda du ar trįs ir gieda, o merginos ateina dažniausia vis tik ant 5-sios rožančiaus paslapties.

Rugpiučio mėn. 4 d. vietinio vargoninko Janašausko rupesniu buvo čia surengtas vakaras, suvaidino komediją "Užburtas turtas". Vaidinimas nelabai kaip išėjo, o ir publika taip pat nelabai mandagiai elgėsi. Vakaras buvo Bistramo dvaro svirne. **Dalyvavęs.**

ALSĖDŽIAI. Nuo 1916 metų čia yra įsteigtas buvusios "Blaivybės" draugijos knygynėlis, iš kurio ypačiai jaunimas turi nemažą dvasios naudą. Laikraščių skaitoma daugiau, kaip prieš karą. Ypačiai prasiplatinęs "Tėvynės Sargas", "Pavasaris" ir "Aidas". Be to dar keletas išsirašo lenkiškus laikraščius. Jie save vadina lenkais, bet tai nėra jokie lenkai, tik musų išsigimėliai. **A. Putna.**

PENTIŠKIAI (Naumiesčio aps.). Pentiškiečiai dar tebėmiega saldųjį miegą. Laikraščių ir knygų beveik neskaito. Jaunimo čia yra nemaža. Visas musų jaunimas, taip merginos, taip ir vaikinai, neskaito nei laikraščių, nei knygų. Bet ne visi tokie. Yra keletas ir apsišvietusių. Laikraščių čia galėtų ateiti kokis 30 egzempliorių, o teateina tik "Tėvynęs Sargo" vos 2 egzemplioriu. Pentiškiečiai labai mėgsta kortomis lošti. Lošia jauni ir seni, kas tik kortas pakelia. Doriau pasilinksminti dar nei vienas nėra išmokęs. Rodos, laikas jau butų visiems susiprasti ir prakrapštyti akis. **Pentos Sargas.**

SEINAI. Užimtinos vietos. Seinuose dabar butinai reikalinga lietuvių žmonių — gydytojo, vaistininko, dantininko, kirpėjo-skutėjo ir knygryšio. Kas nebijo darbo ir nori patarnauti, ir tai pelningai patarnauti tautiečiams musų kampelyje, tepasiskubinie Seinuosna užimti kalbamųjų vietų. **M. D.**

LUKŠIAI (Naumiesčio apskr.). Šįmet žada pabaigti taisyti vietinę sudegusią muro bažnyčią. Tik galutinai negalima bus užbaigti įvairųs vidaus pagražinimai. Paskutinėmis rugsėjo dienomis susilaukėme naujo klebono kun. J. Merkevičiaus. **Pasiesartis.**

Lietuvių Banka (Vilniaus 3-ti Savitarpio Kredito Drja) pradėjo išnaujo veikti spalių mėn. 3 d. Banka priima pinigus procentams ir išduoda paskolas. Už padėtus pinigus procentams moka nuo 2 iki 4 procentų.

"Tėvynės Sargas".

KORESPONDUNCIJOS.

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

HOMESTEAD, PA.

Čionykštėje kolionijoje lietuvių burelis mažas, tečiaus galingas. Priežodis sako: ir mažas kupstas didelį vežimą apverčia. Šis mažas burelis panašus į tąjį kupstą. Nors neturtingas skaičiumi, tečiaus savo atjautimu, duosnumu, aukomis, netik ką neatsilieka nuo didžiųjų kolonijų, bet stovi visada ant lygaus laipsnio, o kartais pakįla ir augščiaus. Štai faktas. Kalėdų dovanų Lietuvai čionykščiams lietuviams buvo paskirta surinkti $500, o jau turi surinkę $,100 ir tai dar ne viskas. Su kuo tik nekalbėsi, kiekvienas atsako, varysimės prie $,500. Tai geras pavyzdis kitoms kolonijoms.

Lapkričio 24 d. Lietuvių Pašelpos Kliubas turėjo susirinkimą, kuriame paskyrė del Kalėdinio fondo $500. Iš tikrųjų, ar tai ne garbė tokiai draugijai?

Minėtoje dienoje L. Vyčių 11 kuopa per susirinkimą paskyrė $25 iš kasos ir $175 nariai suaukojo. Viso per tą susirinkimą surinkta $200. Vyčių mažas burelis buvo susirinkę, tečiaus dešimtinės ir dvidešimtpenkinės tik klojosi ant stalo.

Bravo, Vyčiai! Pasirodėte kad esate vyčiais.

Visų aukotojų Kalėdiniam fondui vardai bus pagarsinti vėliau. Tą padarys Tautos Fondo raštininkas.

Kadugys.

CLEVELAND, OHIO.

Lapkričio 18 d. Cl. Lietuv. Teatrališko Choro Dr-ja laikė savo mėnesinį susirinkimą A. Žitkevičiaus svetainėje. Aptarus draugijos reikalus prieita prie klausimo kas link aukų išgavimui Lietuvai laisvės. Ir štai tulas narys V. K., atsistojęs, nupiešia svarbą dabartinės valandos ir galutinai sako: "Broliai ir sesutės, sukruskime, nes girdime, jogei išmušė mums svarbiausia ir paskutinė valanda, valanda, kurią išgirdęs kiekvienas geros valios lietuvis turi griebtis tinkamiausio įrankio ir stoti darba išgavime laisvės savo Tėvynei Lietuvai. O visi gerai žinome, kad dabartinėje valandoje yra geriausis įrankis, su kuriuo greičiausiai galime išgauti laisvę Lietuvai, tai gausios musų aukos. Todel, broliai ir sesutės, aukaukime visi, aukaukime iš meilės ir tiek, kiek katras išgalime."

"Aukaukime!" atsiliepė iš pašalies balsas. Norint draugija ir neturtinga, bet pirmiausia paskyrė iš savo iždo $25, o nariai tą parėmė aukaudami sekančiai:

L. Dubickas	$25.00
V. Kiveris	10.00
J. Sabaliauskas	10.00
S. Baranauskas	10.00
A. Bartkus	10.00
B. Blikevičia	10.00

Po $5.00 — K. Laimonas, B. Andriukaitis, J. Intupas, F. Dulieba, S. Garankštis, F. Mockaitis, J. Radzevičia, J. Vaižmužis, J. Marozas.

$2.00 — K. Mačiokas.

Po $1.00 — F. Sakalauckas ir Al. Malskiutė.

Viso suaukota $149.00. Pinigai perduota vietiniam T. Fondo iždininkui A. Kranauskui. Tikimasi, kad ir kitos draugijos neapsileis Teatrališkam Chorui, nes kitos drjos keletą kartų skaitlingesnės. Todel į darbą, broliai! Aukaukime visi, o Lietuva bus musų!

V. Kiveris.

DETROIT, MICH.

Lapkričio 14 d. Tautos F. 93 skyrius turėjo susirinkimą. Buvo daug svarstyta ir nutarta išrinkti komitetai aukų rinkimui Kalėdiniam Fondui. Nutarta taipgi surengti prakalbas. Susirinkime irgi buvo renkama aukos. Štai jos:

J. Kaušis	$10.00

Po $5.00 — J. Balčiunas, D. Gustaitė, A. Gustaitis, K. Gervilis, S. Steputonis, P. Šarkauskas, J. Mikaliunas, S. Judvalkai.

$4.00 — J. Naura.

Smulkių aukų buvo $20.75. Viso surinkta $74.75. Pirma buvo surinkta $110.00. Viso Detroitiečiai Kalėdinin Fondan sudėjo $184.85.

Matyt, Detroitiečiai nesnaudžia. Ateinantį mėnesį manoma daugiau surinkti.

Genys.

TARIFFVILLE, CONN.

Lapkričio 24 d. pas Antaną Labutį susirinko Lietuvą mylinti jos vaikeliai ir sutvėrė Tautos Fondo 135 skyrių. Likosi išrinkta valdyba iš sekančių asmenų: A. Dunča pirm., J. Leonavičius raštininkas, Fl. Kuprukas iždininkas. Buvo rinktos aukos. Štai jos

Po $5.00 — K. Šerelis, F. Kuprinskas, J. Leonavičius, A. Dunča, J. Urbanavičius, J. Steponaitis, V. Milius ir J. Kamarauskas.

$3.50 — A. Labutienė.

Po $2.00 — A. Labutis, V. Lietuvninkas, K. Aničius, J. Vabalas.

Po $1.00 — V. Mickevičius, J. Česnulevičius, A. Laukaitis, M. Česnulevičius, V. Bataitis, A. Treigis, M. Kalinauskiutė, J. Šleivis, K. Bačkauskas, M. Marmačiukė, J. Tamaliunas, M. Žarnauskienė, J. Kvedas, J. Kiškunas, V. Zorskis.

Smulkių aukų $1.50. Viso surinkta $68.00.

M. Račiutė užsidėjo mokėti po 50c. kas mėnuo ir M. Česnulevičiutė po 1 dol.

Visiems aukotojams ačių.

Fl. Kuprukas, kom.

SPRINGFIELD, ILL.

Springfielde yra gana gražus burelis lietuvių. Viena bėda su jais, kad kas galva, tai protas. Išsiskirstę į visokias partijas. Bet yra ir gana daug Lietuvą tėvynę mylinčių, protingų žmonių.

Lapkričio 24 d. buvo parapijos susirinkimas. Tam susirinkime buvo atnaujintas Tautos Fondo skyrius. Išrinkta nauja valdyba iš šių: Kaz. Civinskas pirm., J. Višniauskas vice-pirm., M. Tribičius prot. rašt., Al. Tribičiu fin. rašt., B. Gabalisižd., A. Mikutavičia ir A. Krasauskis iždo globėjais.

Nutarta stoti petys į petį ir dirbti Lietuvos gerovei ir laisvės išgavimui. Vėliau buvo padaryta rinkliava. Aukavo šie:

Kun. J. Ciuberkis	$10.00
A. Bartkus	10.00
L. Naumavičius	10.00
K. Rubšlaukis	10.00
A. Karimauskas	10.00

Po $5.00 — I. Girdžiunas, A. Mikutavičius, K. Gestautas.

Po $2.00 — M. Gestautas, V. Budraitis, J. Ciurinis, M. Kuzas, C. Kacinauskas ir A. Grinius.

Po $1.00 — P. Rubšlaukis, A. Krasauskis, J. Mikalauskas, J. Višniauskas, J. Šuris, V. Skerstonis, J. Šeiris, A. Budraitienė, A. Raškevičia, K. Laurinavičia, K. Civinskas, M. Tribičius, A. Tribičius ir B. Gabalis.

Tautos Fondo valdyba pasižadėjo energingai darbuotis Lietuvos laisvės reikalais ir žada dar daugiau aukų surinkti. Viso surinkta tą dieną $91.50. Taigi visi Springfieldiečiai į darbą, o užtikrinu, kad nepasiliksime kitų užpakalyje.

A. K.

NEW PHILADA, PA.

Gruodžio 1 d. tapo surengtos prakalbos bažnytinėj svetainėj, kur kalbėjo Dr. J. J. Bielskis ir kun. d-ras Augustaitis apie išgavimą Lietuvai laisvės ir sušelpimą nuo karės nukentėjusių. Aukų surinkta $337.00.

Gerbiamieji aukotojai, lai Tėvynės kraujas ir ašaros uždega jusų širdis. Bet kas uždegs širdis New Philadelphijos biznierių, kurių turime nemažai, o vos tik du atsilankė ant taip garbingų ir svarbių prakalbų? Broliai ir seserys, stokim visi į darbą, nes Tėvynė mus šaukia.

Aukotojų vardai:

Kun. M. Durickas	$100.00
And. Ferenca	50.00
S. Sužiedelis	15.00
T. Grigaliunas	20.00
Ant. Kazlauskas	10.00
Ign. Štinis	10.00
Jon. Kedenis	10.00
Bal. Zimba	10.00
Er. Šatas	10.00
St. Bulota	10.00
Jonas Tučilauskas	10.00

Po $5.00 — J. Tamašauskas, J. Šitkuckas, A. Rudaitis, Al. Narvydas, V. Akelaitis, An. Galeckas, J. Elinauskas, J. Bagdonas, J. Marazas, K. Kisielius, A. Vabalas.

Po $2.00 — A. Valčinskienė, J. Bartašius, B. Krugla, Ant. Bučis ir X. X.

Po $1.00 — V. Žaunierunas, J. Dobilas, P. Mačiulis, D. Piakorus, V. Samoška, O. Šugždienė, T. Ambrazas, A. Skučias, Jur. Raulinaitis, J. Barusnevičius, Mat. Pupinikas, Ant. Raulinaitis, Kaz. Šmulkštis, Mik. Valinskas, Ed Stoneliunas, Fr. Mačiulaitis, G. Abromavičienė.

Koresp.

SCRANTON, PA.

S. L. R. K. A. 30-ta kuopa laikytame savo susirinkime gruodžio 8 d., raštininkui perskaičius T. F. laišką, nutarė kad visi nariai aukotų Kalėdinin fondan po 50c., bet randasi žmonių, kurie myli Lietuvą ir aukoja daugiau. Jau surinkta $29.00. Likusieji nariai pasižadėjo sunešti sekančiame susirinkime. Tuojaus po susirinkimo aukos bus pasiųsta ir aukavusiųjų narių vardai, kuris kiek aukavo, Tautos Fondo raštinėn.

V. Mardosa,

Tautos Fondo Valdybos Adresai.

Pirm. Kun. K. Urbonavičius,
20 Webster St.,
Brockton, Mass.

Vice-pirm. p-lė B. Vaškevičiutė,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.

Vice-pirm. J. Rickis,
583 Hudson Ave.,
Rochester, N. Y.

Sekret. L. Šimutis,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Iždininkas B. Vaišnoras,
1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjas Kun. F. Kemėšis,
4943 W. 15 St.,
Cicero, Ill.

Iždo globėjas J. Grajauskas,
2016 Sarah St.,
bė.

Tik vienas iš šio burio užsisakė "DRAUGĄ", bet "draugas" taip indomus, kad visi užsisakusiojo draugai ir prieteliai jį nori skaityti.

Kam lysti kaimynams į akis, prašinėjant "DRAUGO" pasiskaityti, kam kitiems nesmagumus daryti, kad gali pats sau "DRAUGĄ" išsirašyti. Dienraštis "DRAUGAS" metams kainuoja $4.50, Chicagoje $6.00. Vienas numeris pamatymui siunčiamas dykai.

Adresas:
"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA

TURTAS VIRŠ $125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:

PAŠALPOS:	*POMIRTINĖS:*
$3.50, $7.00, $10.50 ir $14.00 savaitėje.	$150.00, $250.00, $500.00, $750.00 ir $1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todel rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolionijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 3757. Uždėta virš 25 metai.

"PERGALĖS KALĖDOS" gali buti švenčiamos su dovana pirkta pas **Woronov'ą.**

Mes turime pilna parankių dovanų vyrams, moterims ir vaikams, taipgi ir kareiviams labai prieinamomis kainomis, geriausios rųšies ir nepaprastos formos.

* * * **KALĖDŲ DOVANOS** * * *

Riešo Laikrodėliai	Kaklaraiščio Sagutės
La Valerai	Su Inicialais Žiedai
Perlų Karoliai	Cigarų Makštys
Deimanto Žiedai	Cigaretų Skrynutės
Brasletai	Degtukų Šėputės
Spilkos	Skutimuisi Setai
Laikrodžiai	Kareiviams Setai
Lenciugėliai, Fobs	Tualeto Setai
Rankovių Guzikai	Rankų Čystijimo Setai
Spilkos	

Ir daug kitų dalykų, kuriuos sunku išvardinti.

Kareiviams — Kareiviški riešo Laikrodėliai, Kareiviški butinam reikalui Baksiukai.

Pirk anksti, nelauk, nes vėliau sunku bus gauti.

Pradžią mokesties dabar galite pradėti, išsirinkus daiktą.

H. J. Woronov

717 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

(4 durys nuo Graham Ave.)

14 karatų čysto aukso šliubiniai žiedai yra musų speciališkumas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
456—458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telefonas Stagg 3837.

Centralė Valdyba:

Juozas S. Vasiliauskas, Pirmininkas,
112 No. Greene Street, Baltimore, Md.

Antanas J. Sutkus, Vice-Pirmininkas,
1317 So. Victoria St., Waukegan, Ill.

Paulius Mulevičius, Raštininkas, Knygius ir organo Administratorius,
456—458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Juozas Stulgaitis, Iždininkas,
140 So. Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.

Jonas Jaroševičius, Iždo Globėjas,
138 Elm Street, Westfield, Mass.

Ona Bendaravičienė, Iždo Globėja,
168 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Kun. N. J. Petkus, Dvasios Vadovas,
259 North Fifth Street, Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:
A. J. Sutkus, 1317 S. Victoria St., Waukegan, Ill.
Kun. A. Skrypko, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.
J. J. Stonkus, 11140 So. Michigan ave., Chicago, Ill.
Kun. M. Krušas, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

APŠVIETOS KOMISIJA:
A. Aleksandravičius, 180 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
Kun. F. Kemėšis, 4943 W. 15-th St., Cicero, Ill.
Dr. J. J. Bielskis, 1800 W. 46-th St., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA:
Ant. Šlikas, 244 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
Kun. K. Skrypko, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
M. Šaučiuvėnas, 4937 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Kuopų Viršaičių Kaucijų Reikale.

Pereitą metą bevcik visos kuopos savo viršaičius buvo po kaucijomis pastatę. Tam pasidėkojant, pinigiškų trukumų jau ir baigiant metus kuopose nesužinota. Tadgi praktika pati verčia kuopų viršaičius po kaucijomis palikti ir tolesniam laikui.

Kuopos, išsirinkdamos naujas ar apdraudamos senas valdybas sekantiems metams malonės ir kaucijų klausimą apsvarstyti. Pranešant Centran kas sekančiais metais bus viršaičiais, malonės kartu pranešti ir po kiek kas kaucijos turi buti pastatomas. Po kaucija statoma tie valdybos nariai, kurie priiminėja, palaiko ar išsiunčia kuopos narių duokles. Kaucijas parupina Centras. Kuopa vien apsimoka kaucijos parupinimo lėšas. Ant karto daugelį žmonių po kaucija statant, Centras gali tai atlikti labai žema kaina: Už $100.00 kaucijos kuopa Centrui privalo užmokėti 50c., už $200.00 — 70c., už $300.00—$1.00, už $400.00 — $1.25, už $500.00 — $1.50. Pinigus už kaucijas siųskite Centro Raštininkui.

Po kaucijomis pastatytų asmenų vardai ir po kiek kas kaucijos pastatytas, bus paskelbta organe kuopos narių žinai. Nariai savo duokles mokėti privalo tiktai po kaucija esantiems viršaičiams. Mokant kitiems, Centras neatsako.

Klausimas:

Esu nevedęs. Priklausau ant $150.00. Pirmiaus ant to skyriaus prisirašant nebudavo reikalaujama pažymėti ant paliudijimo, kam pavedama pomirtinė. Dabar butinai reikalaujama. Neturint artimų giminių šiame mieste neturiu kam pomirtinės užrašyti. Ar butų gerai aprašyti pomirtinę kuopai? Ir taipgi persikeliant į kitą miestą ir kuopą, ar reikia užsimokėti 25c. ir gauti naujas paliudijimas? Kadangi randasi ir daugiau tokių, geistina atsakymas matyt organe.

54 kps. narys.

Paaiškinimas:

Ant aplikacijos, įstojant į S. L. R. K. A. butinai privalo buti pažymėta, kam pomirtinė pavedama. Jei begyvenant tokis narys apsiveda ar nori kitam pavesti, tai lengvai gali atlikti kuopoje, išpildant Pomirtinės pervedimo blanką. Tokios blankos gaunamos Centro Raštinėje ir pas kuopos viršaičius. Neturint artimų giminių, pomirtinė galima aprašyti kuopai, kuri nariui mirus rupintųsi jo palaidojimu. Bet rašantiesi ant augštesnės sumos, pomirtinė aprašyti galima tiktai artimiems giminėms, sulyg konstitucijos.

Persikeliant į kitą miestą ar kuopą, nėra reikalo mainyti paliudijimą, nei mokėti 25c. Paliudijimas reikia gauti kitas tik tuomet, kada pevmainoma kitam pomirtinė arba narys persikelia į augštesnius skyrius. Tuomet reikia ir 25c. užsimokėti.

P. Mulevičius,
Centro Raštininkas.

SUS. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CAMBRIDGE, MASS.
127 kuopos ekstra mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 22 dieną, tuojaus po pamaldų, paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai ateiti ir užsimokėti savo duokles, butų gerai kad mokėtumete už 1919 metus iškalno. Bus renkama nauja kuopos valdyba ir svarstoma kiti reikalai del kuopos gerovės. Atsiveskite ir naujų narių prisirašyti.
Valdyba.

ST. CLAIR, PA.
130 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 22 dieną, 5 val. po pietų, sklepe po klebonija. Visi nariai susirinkite ir naujų atsiveskite prisirašyti.
Komitetas J. K.

WAUKEGAN, ILL.
177 kuopos metinis susirinkimas nedėlioj, gruodžio 29 d., tuojau po pamaldų, šv. Baltramiejaus parap. svetainėje. Visus narius nuoširdžiai kviečiame ateiti susirinkiman, nes bus rinkimas naujos valdybos ir daugybė kitokių reikalų yra aptarti. Taipgi kviečiame visus Waukegano lietuvius į susirinkimą atsilankyti ir prisirašyti prie Sus-mo L. R. K. A. Visus kviečia
177 kp. Raštin.

DONORA, PA.
88 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 29 dieną, tuojau po pamaldų, Šv. Juozapo parap. bažnytinėje salėje. Malonėkite visi atsilankyti, nes bus renkama valdyba sekantiems 1919 m. Taipgi yra ir kitokių svarbių reikalų aptarti. Nepamirškite, kad vaikų skyriaus priguola bertainė mokestis.
P. Kostrickis, rašt.

E. VANDERGRIFT, PA.
133 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 29 dieną, tuojau po sumos, bažnytinėje svetainėje. Visi nariai malonėsite susirinkti.
J. K. Stonkus.

MONNESEN, PA.
145 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 22 dieną, pas J. Duobą, 1213 W. Mahon Ave.
J. Ričkauskas.

WASHINGTON, CONN.
205 kuopos susirinkimas bus 29 dieną gruodžio, P. Krikščiuno salėje, paprasta laiku.
Al. P. Krikščiunas, rašt.

INKERMAN, PA.
194 kuopos metinis susirinkimas bus gruodžio 22 dieną, 2 val. po pietų, Kazimiero Pukelio svetainėje. Visi nariai ateikite susirinkiman ir užsimokėkite savo duokles. Bus renkama nauja valdyba sekantiems metams.
A. Bačinskas, rašt.

NEW BRITAIN, CONN.
Laisvės Savaitės prakalbas rengia vardu Tautos Fondo S. L. R. K. A. 109 kuopa. Atsibus gruodžio 22 dieną, 7:30 val. vakare, parapijos svetainėje, kampas Stanley ir Church gatvių. Kalbės kun. A. Petraitis, p-lė A. Petrauskaitė ir p. A. Sueskas.

Taigi gerbiamieji Newbritainiečiai ir apielinkių lietuviai ir lietuvatės malonėkite kuoskaitlingiausia susirinkti ant šių prakalbų. Turėsite progos daug ko gero ir naudingo išgirsti.
J. S.

KĮLA IŠGYDOMA.
Su STUARTO PLAPAO PADUSKAITE jus galite mesti šalin visus diržus, kalangi Plapao padušk aitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kįlos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė, nera diržas. Jokių diržų ar sprendžinų netturi. Minkšta, Longva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe. Gauta auksо medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.
Rašyk šiandien.
PLAPAO LABORATORIES,
Block 3034, St. Louis, Mo.

PAIEŠKOJIMAS.

Pranas Bataitis paieško Onos Bataičiukės, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Dotrovalės gmino, kaimo Lekečių. Malonės atsišaukti šiuo adresu ji pati ar kas ją žino:
P. BATAITIS,
P. O. Box 554,
(52) Bentleyville, Pa.

(Tąsa nuo 1-mo puslapio).

Kas mano prie šio darbo ir biznio prisidėti, lai dabar padaro rokundą su savo kišeniu ir tepadaro nuosprendį šėrų nusipirkti. Tai kiekvienas padaryti gali, nes veik pas kiekvieną Amerikos lietuvį jei ne kišeniuje, tai banke šimtinė – kita guli, jau apie $50 nekalbant. Reikia tik noro ir pramatymo.

Kas dar padaryti galima.

Ateina žinios, kad Klaipėda, tinkamiausias Lietuvai portas, jau lietuvių rankose. Netik Klaipėda, bet ir visa Prusų Lietuva su Didžiaja Lietuva vienijasi. Nebetol tas laikas, gal tik už kelių mėnesių, jei ne savaičių, kuomet prasidės tiesioginiai Amerikos su Lietuva susinešimai per Klaipėdą ar kitą Lietuvai patogų uostą. Reikia tad žiurėti, kad laivai į Lietuvą keliautų prikrauti lietuvių užpirktomis prekėmis.

Karė po kiek mėnesių bus galutinai užbaigta ir po sutartimis pasirašyta. Pasaulis povaliai pradės grįžti į normalį stovį. Tarp Klaipėdos ir Amerikos laivų linija nevien prekes – tavorą vežios. Važiuos Amerikos lietuvių dalis, išsiilgusi tėvyškės pamatyti, atsiras žmonių iš Lietuvos svetur važiuojančių.

Kad ir prekėms ir žmonėms parvežti lietuviai dabar laivų neturi, tai žinoma. Bet lietuviai gali paimti laivakorčių agenturas ir nors dalį pelno iš transportacijos gaut.

Lietuvos ir Amerikos Pramonės Bendrovės plenan kaip tik ir ineina po didesnes lietuvių kolionijas ofisus atidaryti, kur galima butų netik laivakorčių nusipirkti, bet ir šiaip visus su kelione surištus reikalus atlikti. Tad kas iš lietuvių mano ir svajoja į Lietuvą grįžti, tokiems dar didesnis išrokavimas ir reikalas minėton bendrovėn dėtis. Bendrovės dalininkams visokie patogumai ir privilegijos bus suteikiama ir šėrininkai, keliauti į užjurį palinkimą turintieji, nelyginant sau laivakortę išsiperka, kuomet jie bendrovės šėrų paima.

Šio rašto skaitytojams ir indomaujantiems vieną primenų — bukite prisirengę ir su pinigais ir gerais norais. Žiurėkite, kad kiekvienas iš Tamstų padarytų pastangą, su savo išteklium pasiskaitliavęs, tapti **Lietuvos ir Amerikos Pramonės Bendrovės** dalininku. Tą Jums išmintis ir išrokavimas visuomet pasakys.

Dalininkas.

NUSIPIRK NAUJĄ KNYGĄ

Marijos Mėnuo

arba
APMĄSTYMAI KIEKVIENAI MĖN. DIENAI
apie
Marijos Gyvenimą, Dorybes ir Jos Garbę.
Surinko **Kun. M. J. D-as.**
Kaina 50c.
Užsakymus su pinigais adresuok:
SACRED HEART RECTORY,
Box 73. P. O. Silver Creek, Pa.

Sulyg 33-čio Seimo tarimo visi naujai įsirašanti nariai butinai privalo nusipirkti S. L. R. K. A. ženklelį. Seni-gi nariai perka iš kuosos valios

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R. KAT. AMER.

ZENKLELIAI

Galima gaut Centro Raštinėj sekančiomis kainomis:

Vyriški (šriubeliais) po.. $1.00
Vyriški 10 Karat aukso po.. $1.50
Moteriški (spilkutėmis) po... 75¢
Moteriški auksuoti po..... $1.00
Moteriški 10 Karat aukso po $1.50

Užsakant reikia pažymėti, kiek, kokios kainos ir kokių norima. Čekis ar money orderis išrašyti vardu iždininko, J. Stulgaitis, ir siųsti adresu:

P. MULEVIČIUS, Centro Raštininkas,
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

AR DEDI BANKAN PINIGUS?

Jeigu ne — tai delko?
Bankas yra daug geresnė vieta taupymui, negu Jusų namas. Yra užtikrintas saugumas ir moka 3 nuošimtį.

Turtas $1,750,000.00.
Po valdžios priežiura.

Slavonic Deposit Bank
42 E. Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

S. L. R. K. A. nariams knygos

1/2 KAINOS

Patarlės ir išminties grudeliai. Surinko P. Mulevičius, Chicago, Ill., 1917, 48 pusl..... .25
Šioje knygelėje tilpsta gražus rinkinys lietuvių ir kitokių patarlių ir įvairių trumpų, suglaustų išsireiškimų.

Laisvėn Bėžengiant. Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo Protokolas ir paveikslnotas aprašymas. Tvarkė ir išleido P. Mulevičius, Brooklyn, N. Y., 1918. Pelnas skiriamas Lietuvai laisvę gražinti..... .75
Šioje knygelėj tilpsta visų Seime buvusių delegatų vardai, su pažymėjimais nuo kokių draugijų kas atstovavo. Seimo komisijų ir vedėjų paveikslai. Seimo vakaro pasakytos kalbos. Visos priimtos rezoliucijos lietuvių ir anglų kalbose. Labai gero popiero ir lietuvišką vėliavą vaizdinančiais spalvuotais viršeliais.

Raktas Sveikaton ir Laimėn. Parašė Dr. J. J. Bielskis. 1918, Brooklyn, N. Y. 64 puslap.
Kaina tiktai ..... .25
Perskaitęs šią knygelę ir gyvendamas sulyg joje randamų nurodymų išvengsi daugelio sveikatai pavojų ir tai nieko tau nekainuos.

Kun. A. Burba, Jo Gyvenimas ir Darbai. Parašė Jr. Jonas. 1898, Plymouth, Pa. 7x10, 36 puslap. ..... .25

Diedai ir Gražina. Jr. Jonas. Vertimai iš Adomo Mickevičiaus. 1899, Plymouth, Pa. 5x7, 62 pusl. ..... .50

Europos Istorija. Parašė Edw. A. Freeman. Iš angliško vertė J. Andžiulaitis. Su žemlapiais. 1891, Plymouth, Pa. 4½x6, 320 pusl. .50

Kelionė į Europą. Kun. J. Žilinskas. 6x9, 52 p.. .15

Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės. Paminklas del Kražiečių nuo Amerikos Lietuvių. Parašė Kn. Jonas Ž. 5x7, 77 pusl..... .15

Kuomi Žmonės Gyvena? Parašė Leonas Tolstoj. Vertė Antanas A. Jocis. 1900, Waterbury, Conn. 5x6½, 56 pusl..... .10

Lietuvių—Lenkų Unija. Parašė J. Gabrys. Keli praeities ruožiai paminėjimui 500 m. sukaktuvių Gardelio unijos (1413—1913). Philadelphia, Pa. 5½x8½, pusl. 68..... .35

Lietuvių Tautos Padėjimas Rusų Valstybėj. (Rusų kalboje). 1896, Shamokin, Pa. 7½ x10½, 12 pusl..... 1.00

Konradas Valenrodas. Jr. Jono vertimas iš Mickevičiaus. 5x7, Plymouth, Pa., 24 pus.. .10

Petras Žemaitis. Graži apysakėlė del Lietuvos vaikelių. Lietuviškai vertė T. Astramskas. 1900, Plymouth, Pa. 6x8, 72 pusl..... .25

Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių. Parašė Simanas Daukantas. Antra spauda. 1892, Plymouth, Pa. 6x9, 216 pusl... 1.00
Ta pati apdaryta..... 1.25

Lietuviška Chrestomatija. 6x9, 176 pusl..... .40

Gipsinis Jotis. 5x7, 40 pusl..... .10

"Tėvynė" I metų (1896), pilnas kompletas. 1.25

"Tėvynė" II metų (1897) " " 1.25

"Tėvynė III metų (1898) " " 1.25

"Tėvynė" IV metų (1899) „ „ 1.25

"Tėvynė", pavieniai numeriai (kurių turime). .15

Apie Apdraudą. Parašė J.S.Vasiliauskas, 16 p. .05

Užsakydami knygas pažymėkite knygos vardą. Užmokesnį galima siųsti krasos ženkleliais. Virš dolerio — išperkant krasoje ar Expreso "money order". Jei esi S. L. R. K. A. narių ir nori knygas gauti už pusę kainos, pažymėk ir savo kuopos numerį.

Adresuokite:

"Garsas"

456-8 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

LAISVĖS SAVAITĖ.

Pereitam Ketverge Karalenės Aniolų parap. svetainėje buvo surengtos Laisvės Savaitės prakalbos. Buvo tai antras iš eilės vakaras. Žmonių prisirinko beveik pilna svetainė. Vakaro vedėju buvo p. K. Krušinskas. Kalbėjo gerb. klebonas kun. S. P. Remeika ir p. Šimutis. Kalbėtojai aiškino butiną reikalą dėjimo aukų ir gelbėjimą Lietuvos laisvės. Tą vakarą aukojo sekanti:

Bertha Kumečiutė	$50.00
Kaz. Brusokas	50.00
M. Pukiutė	50.00
Kun. Remeika	50.00
Myk. Pukas	50.00
Emil. Jankaitė	15.00
J. Kalinauskas	15.00

Po $10.00 — Silv. Bernotas, V. Daubara, V. Juzėnas, Ig. Bujokas, Urš. Bruožienė, Ad. Kalinauskienė, K. Meškonis, Ona Marašinskiutė, J. Gniezevičius, Juoz. Avižienis, Pet. Vaitkiutė, O. Steponavičiutė, F. Teknevičius, P. Strazdas, V. Andrukoniutė ir Ver. Andrukoniutė (paskutinės abi iš Great Neck, L. I., N. Y.).

Po 5 dol. — Pr. Šimkus, B. Sabaliauskas, P. Morkunas, K. Dailidėniutė, M. Jonevičienė, Kaz. Greivis, Ona Klimas, J. Bartkevičius, Jonas Asevičius, Kaz. Aidukaitis, Ag. Palaikienė, A. Palkauskienė, Dom. Ambrazas, Val. Šikšneliutė.

Po 1 dol. — P. Pociunas, F. Mališauskas, J. Švagždys, J. Vanagiutė, E. Vanagienė, J. Jankauskas, An. Žvirblis, Al. Kamutis, D. Barškitaitė ir M. Zmiejauskienė 2 dol.

Viso surinkta tos dienos prakalbose $676.42.

Pasižadėję įmokėjo: S. L. R. K. A. 42 kuopa $115.00. P. Pociunas, prie tos pačios kuopos, $100.00. Moterų Sąjungos 24 kuopa pusižadėjo įmokėti $111.75. Viso tą vakarą surinkta ir pasižadėta $836.62.

Žmonės visą vakarą labai pagirtinai užsilaikė.

Koresp.

PATAISYMAS.

Garsinant aukas, surinktas taikos dienoje, Apreiškimo P. Šv. par. salėje, buvo per neapsižiurėjimą praleista kaikuri Tautos Fondan aukavusieji. Ir taip:

Ant. Andrešiumas $5.00.

Po $1.00 — Ant. Andrešiunienė, Pr. Adušeniutė, El. Tvaškiutė, Ant. Ručis, Jon. Viršulis ir Jonas Banys.

Koresp.

GAUSIOS AUKOS.

Pereitoje savaitėje D. Normonta, Susiv. L. R. K. A. narė iš New Yorko, apsilankė "Garso" redakcijoje ir atnešė Kalėdiniam fondui sekančią auką: Kotrinos Motas 20 dol., Ver. Jacaitės 10 dol., Onos Gelminaitės 10 d. ir D. Normanta 10 dol. Viso 50 dolerių.

Linkėtina, kad kiekviena lietuvių kolionija turėtų tokias susipratusias lietuvaites.

Z.

P. Pavilionis, bevaikščiodamas po stubas, surinko T. Fondui $41.25. Aukavo šie:

B. Mockevičius $5.00.

Po $1.00—K. Grigaliunas, A. Benešius, J. Pilipauskas, P. Vaitkus, A. Sabaliauskienė, V. Lazauskas, P. Kaminskas, E. Laurinaitienė, M. Pocius, K. Kasputis, J. Norkravičius, V. Judickas, A. Karpavičius, J. Bokis, A. Pavalkis, O. Liubinas, A. Latvis, A. Višinskytė, M. Pranckevičiutė, P. Svintikauskiutė, J. Andrijauskas, A. Ronskevičius, O. Rugienis, S. Karolis, B. Karolis, J. Šulckus, M. Šulckus, J. Šleivis, J. Klimas, K. Valaika, A. Kvarinskas, J. Genis, A. Ražickas, L. Krištpanaitė.

Viso surinkta su smulkiais $41.25. **Koresp.**

IŠ LIETUVIŲ DR-JŲ VEIK. KOMITETO SUSIRINKIMO.

Subatoje, gruodžio, 14 d., įvyko dr-jų atstovų susirinkimas. Išklausyta atskaita Liepos 4 d. parodos. Visi delegatai ir dalyvavę draugijos gavo po vieną egzempliorių knygelės "Lietuvių Demonstracija" dovanai. Tokia knygele tik pasidžiaugti tegalima. Delegatams jos turinys ir išvaizda labai patiko. Knygelės redaktoriui ir spaudos prižiurėtojui už gerą ir gražų darbo atlikimą išreikšta didelė padėka.

Ištikro knygutė labai didelės vertės parodoje dalyvavusiems. Ji bus garbingos atminties į Lietuvą perkeliavusiems. Daugelis jau nusipirko. Sulyg knygelės vertės ir didumo kaina labai žema, tiktai 25c. Gaunama "Garso" ofise, 458 Grand st ir pas draugijų komitetus.

Nutarta dalyvauti E. D Y. M. C. A. parodoje, kuri įvyks sausio 1, 1919 (Naujuose Metuose). Programo sudarymui išrinkta komisija iš V. Širvydo, C. E. Paulonio J. Ginkaus, J. Tumasonio J. Šimačio.

Direktorių susirinkimas nutarta laikyti "Garso" ofise pėtnyčios vakare, gruod 20, 1918. Visi atsilankę direktoriai po vieną knygelę gaus dovanai.

Daugelis atstovų paėmė ir keletą desėtkų knygelių del pardavinėjimo savo draugijų nariams. Kurie susirinkime nebuvo, del knygelių gali kreipties bile kada 'Garso' ofisan. Čia gaus knygelę ir užsimokėti galės.

Sujungto draugijų darbo vaisiais tiktai pasigerėti galima. Lai gyvuoja Didžioje New Yorko draugijos ir jų Veikiantysis Komitetas.

P.

MASPETH, N. Y.

Gruodžio 9 d. pobažnytinėje svetainėje kalbėjo Dr. J. Bielskis. Kalbėjo apie Lietuvos padėjimą ir reikalingumą ją šelpti. Reikia pažymėti, kad gerb. Dr. J. Bielskis, kaipo gabus kalbėtojas, ir šį kartą labai gražiai nupasakojo. Jo jautrus žodžiai smego į širdis klausytojų. Jam bekalbant, taip buvo tyku svetainėje, kad kiekvieno širdies mušimas buvo girdėti. Nors buvo apie pora bolševikų ir kaip jau paprastai, bolševikai eina ne prakalbų klausyti, bet triukšmą kelti. Bet Dr. Bielskiui kalbant ir pastarieji pamiršo savo "pareigas" pildyti ir, nors pasiputę, klausėsi.

Gerb. kalbėtojas, baigdamas kalbą, kvietė kiekvieną lietuvį ir lietuvaitę, kad prisidėtų prie Lietuvos laisvės išgavimo su finansine spėka.

Pabaigus kalbą, vietos klebonas, kun. Milukas, su kitais pora vyrų perėjo svetainę rinkdami aukas Lietuvai. Pora laisvamanėlių, matydami kad žmonės supranta reikalą ir deda aukas, kiek galėdami, kaip ir visur savo pareigas pildydami, rėkti, kodel Dr. J. Bielskis neagituoja už kitus fondus, vientik už Tautos Fondą? Dr. Bielskis paaiškino, kad jam nėra reikalo agituoti už visokius atsimetėlių fondus, kadangi Tautos Fondas yra visuomeniškas fondas ir jis yra pastatytas ant tikrų pamatų, todel visiems ir reikia jį remti.

Taip tai visiems čia žinomas rėksnys, šiaudinis katalikas, sugėdintas rimtais Dro J. Bielskio nurodymais, atsisėdo ir iš piktumo cigaretą užsirukė. Bet kur tai iš kampo išlindo kitas jam panašus laisvamanių sukvailiutas rėksnys ir pradėjo [illegible]kauti ir reikalauti, kad [illegible] Bielskis jam paaiškintų, kas per skirtumas tarp Tautos Fondo ir kitų fondų.

Gerb. Dr. J. Bielskis, matydamas jų neapykantą ir kvailą užsikirtimą, taip atsakė: "Koks skirtumas yra tarp baravyko ir lepšės, tai toks skirtumas ir tarp Tautos Fondo ir kitų fondų."

Bolševikai ko netruko iš piktumo: pradėjo koliotis ir plusti, buk Dr. Bielskis juos lepšėmis išvadinęs. Dar Dr. Bielskis dadurės: "Kad baravykas ir lepšė, kaip tik išdygę, abudu iš viršaus atrodo dailus, gražus. Bet kaip nuskinsi, tai tik tada pamatysi iš apačios, kad vienas yra geras grybas–baravykas, o kitas — prasta, ištyžusi lepšė."

Čia tai musų tamsųs "apšviestunai" turėjo jau užsidaryti savo "armonikas" ir eiti namo.

Nesiseka laisvamanėliams ir bolševikams ir gana. Negelbėjo jiems šiuo kartu nė katalikybės kaukė, kurią jie nešioja, kad suklaidinti gerus katalikus. **J. St—tis.**

EXTRA DEL ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ MĖSA IR KAINOS.

Parduodame mėsą už prieinamiausią kainą. Meldžiu ateiti pas savuosius, o busite užganėdinti mėsa ir musų kainomis.

Mes užlaikom visokios mėsos pagal krajavą madą, kaipo tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos rukytos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

Visados šviežia mėsa ir švariai užlaikoma.

M. MIERZWINSKAS,
123-125 GRAND ST.,
k. Berry st. **Brooklyn, N.Y.**
Tel. 3359 Greenpoint.

CENTRAL BROOKLYN.

Lietuvos Vyčių 49 kuopos nariai turėjo laimę buti vėstuvėse gerb. savo nario Prano Šemetos su p-le Ona Venslauskiute. Šliubas atsibuvo lapkričio 27 d. Gerb. Pranas yra vietos L. Vyčių kuopos finansų raštininku ir jau tame darbe darbuojasi nuo pat kuopos uždėjimo. Panelė O. Venslauskiutė ir yra vytė, mylinti jaunimo organizaciją. Abu jaunieji pasižadėjo ir ant toliaus darbuoties toje pačioje dirvoje ir per tai L. Vyčių 49 kuopos nariai linki jauniemsiems kuogeriausio ir meiliausio sugyvenimo ir ilgiausių metų.

S. Vytis.

MOTERIS IR MERGINOS!
Pirkite Plosčius, Siutus, Dreses ir Andarokus tiesiog nuo išdirbėjo. Sutaupysi pinigus ir pilnai patenkinta busi.
Šią savaitę specialiai parduosime vertės $22.00 ploščiuką už $12.00, $16.00 — už $8.00, $40.00 siutą— už $20.00, $30.00 siutą — už $15.00.
Ateikite, o persitikrinsite. Apžiurėjimas ir pasimieravimas Jums nieko nekainuos.
S. CANTOR,
855 Broadway,
Brooklyn, N. Y.

PRANAS GRAŽYS.
Muriju, cementuoju, malevoju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Darbą gvarantuoju.
522 Lorimer Street,
Brooklyn, N. Y.

"TIKYBA ir DORA"
Laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje. Eina du kartu į mėnesį.
Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausimus iš tikėjimo ir doros srities.
Kaina metams $1.00. Egz. — 5c.
Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.
"TIKYBA IR DORA"
1631 W. North Ave., Chicago, Ill
Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklelį

REIKALINGOS
Moterys ir Merginos dirbti dirbtuvėje lengvą darbą. Darbas visą metą. Gera užmokestis. Pusė dienos subatomis. Užmokama už šventas dienas, taipgi duodama nuošimčiai.
S. Rawitser & Co.
393 Flushing Ave.,
Cor. Franklin Ave.,
(2-19) **Brooklyn, N. Y.**

Tel. Main 380.
CHARLES L. FASULLO
Attorney & Counselor At Law
Lietuviams žinomas Atvokatas
26 Court Street, Brooklyn, N. Y.
Res. 188 Montrose Ave.
Tel. Stagg 4473

Tel. 4423 Greenpoint.
Dr. J. Walukas
Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto,
nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 No. 6-th Street,
BROOKLYN. N. Y.

Telephone Williamsburgh 15.
WM. SALOMON
Merchant Tailor
Siuva puikiausius drabužius ir sulyg naujausios mados.
248 Broadway,
Brooklyn, N. Y.
PARSAMDO FULL DRESS IR TUXEDO SIUTUS.

Telephone 1950 Greenpoint.
Gydau ligonius įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė,
TAI MOTERŲ LIGOS.
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Kampas So. 1-mos gatvės.
Gerai įsitėmykit adresą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street,

DYKAI! DYKAI!
..Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti.
Visas darbas visiškai be Skausmo.
Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėtnyčiomis uždaryta. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M.
DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S.
Lietuviškas Dantistas,
Kalba lietuviškai.
500 Grand St., Kam. Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 2851.
LEVANDAUCKAI BROLIAI
Graboriai (Undertakers)

Išbalsamuojame ir laidojame numirusius ant visokių kapinių. Taipgi parsamdome automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams Viršminėtais reikalais visada kreipkitės pas mus. Patarnavimas užtikrintas.
Levandauckai Broliai
78 SOUTH 2-ND STREET, BROOKLYN, N. Y.
(Tarpe Berry St. ir Wythe Ave.)

Didžiausia Brooklyne Lietuvio ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ.

Užlaiko geriausių išdirbsčių Čeverykus: W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Užeikite persitikrinti.

SIMANAS POCIUNAS
127 Grand St., (kampas Berry St.) **Brooklyn, N. Y.**

New Plaza Hall
Dvi Didelės **SALĖS** Del BALIŲ, BANKIETŲ YPATNGAI VESELIJŲ IR LINKSMŲ VAKARĖLIŲ

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS Arba šiaip VISOKIEMS **Susirinkimams** ir t. t.
A. Miller, Savininkas
121—31 Havemeyer St., 265—267 So. 1-st. St., 318—324 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y. - - - - Telephone 4437 Stagg.

M. MIERZWINSKAS
Laiko DIDELES BUČERNES

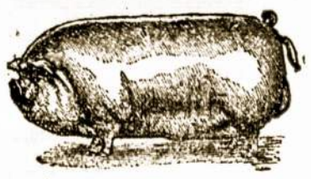
Kuriose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rukytos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.
M. Mierzwinskas
125 GRAND STREET kampas Berry St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint.

MANHATTAN HATS
yra žinomos kaipo geriausios ir dabar yra tokiomis.
Kainos ant kepurių ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todel mes galime dabar pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur.

Pirmiau, negu Tamsta kur

pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, ateik ir prisižiurėk musų tavorų ir ,beabejonės, persitikrinsi, jog tas teisybė ką mes Tamstai sakome. Musų Skrybėlės yra pritaikomos geriausiai. Kainos visai prieinamos.
MANHATTAN HAT STORES
230 Grand Street, 479 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.
New Yorke krautuvė 159 E. Broadway.

A. DRABIŠIS IR A. LUKOŠEVIČIUS
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Turime visokių knygų, kaip svietiškų, taip ir maldaknygių, pasakų, žodynų, taipgi škaplierių, rožančių ir t.t.
Maldaknyges turime visokiais apdarais ir visokių kainų. Turime taipgi gražių lietuviškų škaplierių. Tautiečiams maloniai patarnausime.
Atsišaukite reikalaudami pas:
DRABIŠIUS IR LUKOŠEVIČIUS
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia ir geriausia lietuvė. **APTIEKA** Visame Brooklyne ir apielinkėje
Sutaisau gyduoles konogeriausias teisingiausiai ir žemesnėmis kainomis, kaip kitur. Užlaikau visokias žoles, šaknis, dėles ir visokias liekarstas, kurios tik yra vartojamos. Kreip kitės pas mane ypatiškai ar per laiškus, o visada apturėsite tikrus draugiškus patarimus savo tikroj lietuviškoj kalboj.
Mano gyduolės yra garantuojamos ir tikrai pagelbės jums visokiuose nesmagumuose ir su mano roda atves jus į sveikatą ir normališką padėjimą. Mėgykit jusų gyduoles pirkti pas mane. Užtikrinu, kad kartą mėginę ir vėl atnaujinsit ir kitiems apie mano gyduoles pasakosit.
Mano Aptieka atdara dieną ir naktį. Visada kreipkitės pas:
FELIKSAS KUDIRKA,
TIKRAS LIETUVIŠKAS APTIEKORIUS IR SAVININKAS
64 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 3929.
Tiktai 1000 Dolerių

Ant pardavimo naujas murinis ir medinis namas, su 6 kambariais, maudynėmis, įmokėti $100, likusius kas mėnuo po $10. Kaina $1,000. 2-jų šeimynų namas su 11 kambarių ir maudynėmis, įmokėti $150, likusius kas mėnuo po $15, kaina $1,500. Turime namų ant 3, 5, 6, 7, 8, 10 ir daugiau familijų, su didėliu pasirinkimu — Ridgewoode, Jamaica, E. New Yorke, Flatbushe, South Brooklyne, Maspethe, Greenpointe — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su budinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, musų žmonėmis apgyventa.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarnausiu teisingai.
A. B. ŽINIS REALTY CO.
Branch Office: 420 Lorimer St., BROOKLYN, N. Y.